

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1984. szeptember 19. bel s z e r d a

sb0001 4 130 mtib1001

Levelek, táviratok a béke jegyében

1984. szeptember 19. - az elmúlt napokban számos levél és távirat érkezett az országos béketanács címére, amelyben vállalati, gyári munkáskollektívák, szakszövetkezeti dolgozók, szocialista brigádok, valamint oktatási intézmények képviselői fejezik ki a béke ügye iránti elkötelezettségüket, s emelik fel tiltakozó szavukat az emberiséget fenyegető veszélyek ellen.

a tungsram politikai, gazdasági és társadalmi vezetői táviratukban arról tájékoztatták a magyar békemozgalom irányító testületét, hogy az őszi szolidaritási hónap alkalmából röpgyűléseken emlékeztek meg az antiimperialista világnapról. többek között rámutatnak: „a háboru nem lehet eszköze politikai viták eldöntésének, tiltakozunk minden olyan kísérlet, törekvés ellen, amely értékeink megsemmisítésére irányul.,, a gödöllői ganz árammérő gyár dolgozói szintén munkásgyűlésen tettek hitet a béke megőrzésének ügye mellett, s követelték, hogy szüntessék be a legújabb, minden eddiginél veszélyesebb amerikai fegyverzet-rendszerek gyártását, telepítését. „a bombák helyett az életet választjuk!,, - hangoztatják. a magyar vas- és acélipari egyesülés kollektívája a világ békeszerető erőinek még szorosabb együttműködésében látja a kibontakozás lehetőségét. a kőbányai sörgyár körösi csoma sándor szocialista brigádja rendkívüli brigádgyűlésen fogalmazta meg a következőket: „nem engedhetjük, hogy kemény munkával elért vívmányainkat veszélybe sodorják. békében és nyugalomban akarunk élni,,.

a vasadi „kossuth„ mezőgazdasági szakszövetkezet dolgozói arról adnak hírt, hogy közülük még sokan nem felejtették el a második világháború borzalmait. ezért is követelik, hogy fagyasszák be a nukleáris fegyverkezést és kezdődjenek tárgyalások a fegyverzetek csökkentéséről. az ipari szakmai továbbképző intézet kollektívája a háborús hisztéria visszaszorításáért, a pusztító fegyverek megsemmisítéséért emelte fel szavát. a kisiparosok országos szövetsége szegedi alapszervezetének tagjai is békegyűlésen nyilvánították ki akaratukat és eltökélt szándékukat, hogy erejükhöz, lehetőségeikhez mérten hozzájárulnak a béke megóvásához.

a táviratok feladói arra kérik az országos béketanács vezetőit; nemzetközi kapcsolataikat is felhasználva - tudatosítsák békevágyukat, s szilárd meggyőződésüket, hogy a nemzetközi életben jelenleg tapasztalható feszültség közös erőfeszítésekkel feloldható.
/mti/

i/-gi/tr/km/mz olt

00.10 190984 2448

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

nemzetközi konferencia az oktató-nevelőmunka irányításáról

1984. szeptember 19. - szeptember 24-28. között budapesten rendezik meg az európai szocialista országok fővárosai oktatási vezetőinek konferenciáját. az egyhetes tanácskozás központi témája az oktató-nevelőmunka irányítása, ellenőrzése. az eszmecsere első napján a budapesti, a berlini és a bukaresti oktatási szakemberek tartanak előadásokat. a második napon a főváros több kerületével, ezek oktatási intézményeivel, oktató-nevelő munkájával ismerkednek meg a delegációk, s konzultációkon ismertetik hazájuk iskolarendszerét. a harmadik és a negyedik napon a szakmai programban a moszkvai, a prágai, illetve a pozsonyi, a szófiai és a varsói oktatási vezetők referálnak saját tapasztalataikról, majd a konferencia zárónapján a küldöttségek fővárosi pedagógusokkal találkoznak.

az európai szocialista országok fővárosainak oktatási vezetői 1968 óta más-más fővárosban tartanak tanácskozást. a közösen elfogadott programoknak megfelelően megvitatják a szocialista nevelés-oktatás fontos, aktuális kérdéseit. így az utóbbi években a világnézeti-politikai nevelés gyakorlati tapasztalatairól, a munkára nevelés helyzetéről, a közoktatás szervezeti kérdéseiről, a szakmai képzés módszertani megoldásairól, a tanórán kívüli nevelés

feladatairól folytattak eszmecsereket. a konferenciákat, amelyeken a képviselők kifejtik országuk, fővárosuk véleményét a napirenden lévő témáról, minden esetben széles körű tapasztalatcsere is kíséri. a küldöttségek tájékozódnak a rendező, a vendéglátó főváros politikai, várospolitikai helyzetéről, fejlesztési koncepcióiról is. ezek a tanácskozások a szakmai kérdéseken túl fontos szerepet töltenek be a szocialista országok közötti barátság elmélyítésében, az együttműködés megvalósításában.

szeptember 24-28. között budapest immár harmadszor látja vendéglátó berlin, bukarest, moszkva, prága, pozsony, szófia és varsó delegációit. /mti/

na/pá/km/mz olt

00.10 190984 1970

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

műszaki fejlesztési pénzügyi egyesülés

1984. szeptember 19. - megalakulása óta eltelt másfél esztendő alatt a műszaki fejlesztési pénzügyi egyesülés - az állami fejlesztési bank és az országos műszaki fejlesztési bizottság társulásával létrehozott pénzügyi intézet - mintegy 30 vállalati műszaki fejlesztés finanszírozására vállalkozott.

a pénzügyi intézet által támogatott fejlesztések többsége gépesítés, szervezés, a gyártás technológiájának korszerűsítése. a beruházások építési hányada kicsi, csupán 15 százalék. mind több licenc és know how megvásárlásához is kölcsönt nyújt a kis bank. így a hosszúhegyi mezőgazdasági kombinát a bank pénzének felhasználásával vásárolta meg a szovjetunióból a folyamatos pezsgőgyártás licencét. a magyarországon is közkezdelt ital gyártását már jövőre megkezdik. a révai nyomda szintén külföldi technológia felhasználásával korszerűsíti a reprodukciós technikát. külföldi megoldások honosítása mellett több magyar találmány megvalósítására is adott pénzt az alap. a számítástechnikai koordinációs intézet banki támogatással fejleszti ki a proper személyi számítógépcsaládot, a mosonmagyaróvári timföldgyárban pedig nagyhőmérsékletű olvasztó kemencékhez új, korszerű bélésanyagot állítanak elő.

az innovációs kölcsönök mellett a kis bank újabb saját pénzügyi eszközeivel vállalat-alapításban is részt vesz. a közelmúltban megalakult polifoam magyar-japán vegyesvállalat egyik tulajdonosának, a hungaria műanyagfeldolgozó vállalatnak az alapításhoz kölcsönöztek pénzt.

a másfél éves működés eredményeként a kis bank 400 millió forintot helyezett ki. a pénzügyi eszközök bővítését az országos műszaki fejlesztési bizottság célbetétekkel segíti elő. ennek keretében az egyesülés egyes, az omfb által kijelölt műszaki fejlesztéseket, is finanszírozza. fölméri az innováció gazdaságosságát, fejlesztési ráfordításait és a megvalósítás utáni várható hozamot. vagyis komplex szolgáltatással bővíti a pénzügyi tevékenységét.

az egyesülés részvételével már megvalósult fejlesztések eredményéből egyes vállalatok megkezdtek a felvett kölcsönök visszafizetését. úgy számolnak, hogy az idén és jövőre a kihelyezett tőke 25 százalékát már visszakapják. /mti/

pf/-vi/sl/mz olt

00.11 190984 2239

--

sb0004 4 150 mtib1004

gamma-kvarcok

1984. szeptember 19. - a gamma művekben több mint három évtizede foglalkoznak kvarckristályok gyártásával, ezekből az idén 300 ezret állítanak elő. mindenképp a kvarcórák, elektronikus játékok alkotóelemeként ismertek ezek a parányi elemek, pedig felhasználási körük sokkal szélesebb, a kvarcokat ma már nem nélkülözheti egyetlen híradástechnikai, vagy a legtöbb műszeripari termék sem.

a telefongyár, átviteltechnikai termékeihez - a hazai kvarcgyártás fejlesztésének eredményeként - nemrég megszüntette a kvarcimportot. a budapesti rádiótechnikai gyárban az urh-rádiótelefonok szerelésénél szűrőként használják a kvarcot, mégpedig annak olyan típusát, amelynek sorozatgyártását csak két-három évvel ezelőtt kezdték meg, licenc alapján. jelenleg a magyarországon készülő rádiótelefonok felébe már gamma-kvarcot építenek be. a kvarcok több fajtája időalapul szolgál, vagyis például másodpercenként működteti a hajtószerkezeteket. újabb a magyar kvarckristályt frekvenciahitelesítésre is használják, például a mikroelektronikai vállalatnál. gamma-kvarcokat építenek a színes televíziókba is. a videoton, amely korábban minden kvarcot importált, most már csak a magyar kvarcot szereli készülékeibe.

a gammában főleg az ugynevezett alacsony frekvenciás kvarcokat gyártják nagyobb szériában, ilyenek a híradástechnikai iparnak készülők is, mert ezek a legmunkaigényesebb, egyedi fejlesztésű,

éppen ezért a legértékesebb elemek. a közép- és nagyfrekvenciás típusokból csak ritkán gyártanak. egy-egy speciális műszer gyártásához igénylik ugyan azokat, de csak kis tételben, így inkább importból szerzik be. a mikroprocesszorok elterjedésével a jövőben tovább bővül a hazai kvarcgyártás, hiszen a mikroprocesszorok vezérlője, órajele a kvarc. az idén 10 ezer mikroprocesszorhoz készült gamma-kvarckristály.

órákba építhető kvarcokat nem gyártanak a gamma művekben, mert ezek a legolcsóbbak a világpiacon, s hazai előállításuk semmiképpen sem lenne gazdaságos.

a kvarc alapanyagot a szovjetunióból vásárolják, s szocialista országok cégeivel együttműködnek a kvarckristályok fémtokjainak előállításában is. ezeknek a tokoknak minusz 50 és plusz 80 celsius fok közötti hőingadozást is ki kell bírniuk. /mti/

sz/fe/sl/mz olt

00.12 190984 2276

--

sb0005 4 150 mtib1005

decembertől: holstein-sör nagykanizsáról

1984. szeptember 19. - bővítési választékát a nagykanizsai sörgyár. a hamburgi holstein cégtől e célra vásárolt energiatakarékos technológia bevezetésével kapcsolatos munkálatok megkezdődtek. elsőként a sörélesztő szaporításánál használt pasztörizáló és hűtő kerül a helyére. a tíz esztendőre szóló megállapodás értelmében az idén három, jövőre 50, 1986-tól pedig évi 100 ezer hektoliter holstein-sört állítanak elő. a licencért és a szerződésben rögzített minőségi sör készítéséhez szükséges, 1 millió 300 ezer márka értékű berendezésért hektoliterenként öt kilogramm malátával fizetnek a kanizsaiak. az nszk-beli licenc alkalmazásának egyébként egyik előfeltétele volt az a nemrég befejeződött 300 millió forintos termelésnövelő és -korszerűsítő rekonstrukció, amelynek eredményeként az eddigi évi 800 ezer hektoliter helyett kerekén 1 millió hektoliter sört gyártanak. a decemberben megjelenő holstein a második külföldi licenc alapján gyártott sör lesz hazánkban. az elsőt, a dán tuborgot - mint ismeretes - a kőbányai sörgyár készíti. /mti/

tas/kné kz gg olt

00.12 190984 1119

--

sb0006 4 150 mtib1006

előkészületek az őszi lehalászásra

1984. szeptember 19. - megkezdődtek az előkészületek az őszi lehalászásra. a hűvös, nyári idő - miután a hidegebb vízben a halak kevesebbet esznek - nem kedvezett az állomány fejlődésének, azonban így is a tavalyihoz hasonló, mintegy 33 ezer tonna étkezési hal zsákmánnyal számolnak a gazdaságok. mindenesetre a szokásosnál most néhány héttel később, október elején vetik ki a hálót, a napos, enyhe szeptemberben még gyarapodhat a pontyok, busák sulya. jelenleg a tavak vizének lecsapolását készítik elő az üzemek, kijavítják, felújítják a lehalászó berendezéseket, kitisztítják, fertőtlenítik a most még üresen álló tároló tavakat.

a halhus iránt - elsősorban viszonylag olcsó ára miatt - megnövekedett a kereslet. a halászattal foglalkozó, megközelítően 200 gazdaságban az elmúlt évek fejlesztése nyomán számottevően emelkedett is a haltermelés, a fogyasztás azonban alig emelkedik. ennek fő oka az - legalábbis a termelők szerint - , hogy a kereskedelem nem szívesen rendel a többletveszéltséggel járó kényes árunak számító halból. az üzletek egy részében a megfelelő eszközök is hiányoznak a halárusításhoz. ezért a termelőüzemek maguk igyekeznek az értékesítést kézbe venni. a győri, az esztergomi, a szolnoki, a szegedi halászati szövetkezet saját boltját látja el a városokban friss hallal, a bikali állami gazdaság komlóra, pécsre, dombovárra szállít rendszeresen az áfészek üzleteibe. a megtermelt halnak mintegy 40 százalékát már maguk értékesítik a termelők.

a halászati gazdaságok egyrésze az elmúlt években saját halfeldolgozó üzemet is épített, hogy fél- vagy konyhakész haltermékekkel lássa el a kereskedelmet. jelenleg öt üzemben évente mintegy 9 ezer tonna szeletelt, panirozott halhus, halászlé kocka, halpástétom, frikadella gyártására van kapacitás. ám a mintegy 40 féle termék egy részét a fogyasztók alig ismerik, kevés a rendelés, emiatt a feldolgozók csak részben állítanak elő halételeket, a gépek más részét egyéb huskészítmények gyártására fogják be.

az őszi lehalászásnál az áru egy része tárolótavakba kerül, innen biztosítják majd karácsonyra is a halat, más részét exportálják. /mti/

kg/tr/sl gg olt
00.13 190984 2199

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

gyorsított rizsarátásra készülnek a dél-alföldön

1984. szeptember 19. - az egyéb növényekhez hasonlóan a rizs fejlődése, érése is megkésett az idén a változékony időjárás, a hűvös nyári éjszakák miatt. ezeknek a betakarítása más években ilyenkor már rég megkezdődött a tiszta és a körösök völgyében, most viszont csak szeptember végén indulhat az aratógépezet.

a kései érés miatt gyorsított ütemű betakarításra készülnek fel a csongrád megyei gazdaságok. az általában három hetes betakarítási időszakot legalább négy-öt nappal le akarják rövidíteni. kedvező időjárás esetén ezt a tervet valóra tudják váltani, mert olyan korszerű láncfalpas rizskombájnokkal rendelkeznek, amelyek naponta 25 tonna betakarítására is képesek. amennyiben a talajviszonyok megengedik és szükség lesz rá, a láncfalpas arató-cséplők mellett gumikerekes gabonakombájnokat is munkába állítanak.

a dél-alföld jelentős „rizses nagyüzemében,, a hőmezővásárhelyi tangazdaságban az elmúlt években általános rekonstrukciót hajtottak végre a félezer hektáros vizigabona telepen. az apró „kalickák,, helyén három-négy hektáros összefüggő táblákat alakítottak ki. az így létrehozott egyenletes talajon a gépeket maximálisan ki lehet használni. /mti/

tób/f/kz gg olt
00.13 190984 1262

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

vetőmag feldolgozás

1984. szeptember 19. - megkezdődött a vetőmag-feldolgozás az akadémia martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetének erdőháti vetőmag üzemében. harminchat hazai és külföldi fajtából 12 ezer tonna osztályozott vetőmagot csáváznak, fémzárolnak a következő hónapokban, s ennek több mint felét exportálják. a hagyományos vevők - a szovjetunió, az ndk és az nszk - mellett az idén először spanyolországból is kaptak megrendelést. a vetőmag minőségének további javítása érdekében korszerűsítették a feldolgozási

bel

- 8 -

1984.09.19.

technológiát, bevezették a magvak fajsúly szerinti osztályozását, s új csávázógépeket állítottak munkába. úgy tervezik, hogy az év végéig végeznek a vetőmagvak feldolgozásával. az idén több nagyüzemi kísérletre ajánlott fajta magjából is fémezérlnek. /mti/

dáv/fné/kz/mz olt

00.14 190984 0818

--

sb0009 4 150 mtib1009

gyümölcsfacsemete házhozszállítás

1984. szeptember 19. - házhoz szállítja a kertbarátkörök által rendelt gyümölcsfacsemetét a kertbarátkörök és kistermelők komárom megyei szövetsége illetve a tatai fogyasztási szövetkezet. e szolgáltatás megszervezésétől a gyümölcsstelepitési kedv további erősödését várják a kistermelők körében. ennek megfelelően készültek fel az ellátásra is: 40 ezer gyümölcsfacsemetét, 20 ezer bogyógyümölcs tövet és 40 féle szőlőoltványt kínálnak eladásra a kertészkedőknek. az idén először 10 ezer tő jostát is forgalomba hoznak. ez a ribiszke és a pöszméte keresztezéséből származó új fajta vitamindus gyümölcs ugyanis egyre keresettebb a háztájiban. /mti/

til/kz/mz olt

00.14 190984 0715

--

bel

- 9 -

1984.09.19.

sb0010 4 170 mtib1010

virágzik a kikerics

1984. szeptember 19. - kibontotta szirmait az őszi kikerics, a szekszárd környéki dombok erdei rétjeinek védett növénye. a halványlila virágok mellett több helyen fehér is nyílik, ami ennek a tájnak egyik különlegessége. az őszi kikerics virágzása tavaly csaknem teljesen elmaradt, valószínűleg a rendkívüli szárazság miatt, csupán októberben lehetett látni néhány szálát a haramia forrás melletti réten. most viszont többször is megáztak az erdők nyár végén, s így még a domboldalak tisztásain is gyönyörködhetnek benne a kirándulók. /mti/

gem/kjné/kz/mz olt

00.15 190984 0599

--

sb0011 4 160 mtib1011

a csehszlovák kultúra napjai /1. rész/

1984. szeptember 19. - oliver dohmányi, josef sunk, josef haba, a szlovák kamarazenekar, karel gott, a brnoi „színház a kötélén, -társulat - néhányan azok közül, akikkel a csehszlovák kultúra napjai eseménysorozat alkalmából - október 5. és 13. között - a hazai közönség találkozhat. a testvéri ország felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából szervezett programot koncertek és színelőadások csakugy gazdagítják, mint különböző kiállítások, irodalmi estek.

Komolyzenei koncertek alkotják a kulturális napok gerincét: a szervezők a cseh zene éve jegyében alakították ki az ajánlatot. a cseh filharmonia zenekarának és kórusának koncertjét a szegedi és a budapesti nézők egyaránt élvezhetik: a műsoron dvorák, janacek, martinu, smetana művei csendülnek fel. a cseh és szlovák operaárnia-esten a máv szimfónikusokat a magyar televízió nemzetközi karmesterversenyén nagy sikerrel szerepelt oliver dohmányi vezényli majd. josef sunk és josef haba szonátaestjén, a szlovák kamarazenekar koncertjén hasndel, vivaldi, brahms-művek is felcsendülnek majd a cseh és szlovák szerzők opusai mellett. karel gott a budapest sportcsarnokban ad hangversenyt: a csehszlovák könnyűzene világszerte ismert egyénisége számos könnyűzenei fesztivál nyertese, többtucat aranylemez birtokosa, akinek az angol music week - a világhírű pop-szaklap - a popzene legjobbjainak járó „csillag,, címet adományozta.

szegedre, a radnóti miklós színpadra és a szkénére is ellátogat a brnoi divadlo ná prováku színház, vagyis a „színház a kötélen,„ nevű társulat, a brnoi állami színház kísérleti csoportja. „comedia dell arte,„ című műsorukat odahaza gyakran tartják utcán, csarnokokban, szabadban: előadásaiak forgatókönyve is csupán a játék vázát tartalmazza, lehetőséget ad a színésznek, rendezőnek a szabad rögtönzésre.

a kiállítások legrangosabbjának, a cseh kubizmust bemutató tárlat ígérkezik: a prágai nemzeti galéria évek óta igyekszik megismertetni a világ nyilvánosságával a modern cseh művészet jelentős alkotásait, a közelmúltban például párizsban, londonban, varsóban és malmöben szereztek elismerést a cseh művészet kubista festői, szobrászai, építőművészei. ennek a kiállításnak a szépművészeti múzeum ad otthont, a kortárs szlovák grafikákat a magyar nemzeti galériában tekinthetik meg majd az érdeklődők, a petőfi irodalmi múzeum pedig - a prágai cseh irodalmi múzeum anyagából - jaroslav hasekre emlékezik. a csehszlovák kulturális és tájékoztatás központban a csehszlovák kultúra napjai alkalmából ékszer- és üvegiparművészeti kiállítás, valamint szcenikai tárlat lesz. /folyt. köv./ ag/ka/mz

00.16 190984 2653

..-

sb0012 4 160 mtib1012

a csehszlovák kultúra napjai /2. rész/

a magyar rádió szervezésében a szegedi új somogyi könyvtár ad otthont a csehszlovák irodalmi estnek, melyen magyar előadóművészek működnek közre; a budapesti fészek klub irodalmi estjén cseh, szlovák és magyar költők, írók is részt vesznek. a kulturális rendezvénysorozat ad alkalmat arra is, hogy ünnepélyesen megalakuljon a cseh és szlovák irodalom magyarországi baráti köre. /mti/

ag/ka/mz olt

00.16 190984 0454

..-

sb0013 4 160 mtib1013

koszó bácsi milliói - új dokumentumfilmek

1984. szeptember 19. - hamarosan mozikba kerül csőke józsef rendező dokumentumfilmje, amelyet „koszó bácsi milliói,„ címmel készített Koszó bácsiról, a szeged környéki tanyavilág jól ismert lakójáról a mafilm híradó- és dokumentumfilm stúdiójában. a mórhalmon élő mozgáskorlátozott ember hiánypótló szakmában dolgozik: használt gépalkatrészek, mások által már kidobásra ítélt felszerelések felújításával és eladásával lett milliomos. ormos tiber kameratelepe előtt a főszereplő sajátos portréja rajzolódik ki, Koszó bácsi életutja az emberi tennivágyás és akaraterő értékteremtő erejére hívja fel a figyelmet.

paulus lajos „hazai kikötő,„ című nemrégiben elkészült produkciójában a magyar tengerjáró hajók kikötőjét, amsterdami mutatja be Kiss I. György operatőri közreműködésével. a kikötőben tartózkodó „vörösmarty,„ nevű hajó munkájának, a hajó legénysége életének bemutatásával szól a film azokról a gondokról és örömeikről, amelyek a tengeri áruszállítást kísérik. ugyancsak a hajózáshoz kapcsolódik borsodi Ervin alkotása, amelyet „hajózni tudni kell,„ címmel forgatott Kiss I. György operatőrrel Angyal Ádámról, a magyar hajó- és darugyár vezérigazgatójáról. a film az ő portréján keresztül ad képet egy nagyüzem mindennapi tevékenységéről.

bemutatásra vár Tényi István „mindennapi kenyérünk,„ című produkciója. a film egy család hétköznapijainak eseményein keresztül ismerteti meg a nézőket a diplomás emberek gondjaival. az operatőr Kiss I. György.

máriássy Ferenc „emberek,„ címmel forgatott filmet a mindennapokat át-meg-á tszövő apró agressziókról. a rendező-operatőr a „rossztettek,„ hívja fel a figyelmet.

„endlösung /végső megoldás/,„ a címe Fehéri Tamás alkotásának, amelyet Surányi Z. András filmvelfelvéve rögzített. a film egy fotóalbum képeinek segítségével idézi fel a második világháború szörnyűségeit, az auschwitzi haláltábor működését, hogy a fasiszta politika által meghirdetett „végső megoldás-ra,„ ennek végrehajtóra emlékeztessen minden túlélőt és emléket állítson az elpusztított megsemmisített milliiónak. /mti/

i/lg/lm/mz olt

00.17 190984 2150

..-

sb0014 4 160 mtib1014

órásműhely muzeumban

1984. szeptember 19. - megvásárolta és a városban hajdan virágzó kismesterségek tárgyi emlékeit őrző helyi muzeumnak ajándékozta egy órásdinasztia műhelyének teljes felszerelését a kőszegi városi tanács. az értékes eszközöket a wagner család egymást követő órásmester tagjai őrizték meg és gyarapították az órásművéség hőskorától napjainkig. a muzeális értékű anyagban ott vannak azok az eszközök is, amelyekkel a hajdanvolt wagner mesterek, miként a többi órás is, saját műhelyükben saját maguk készítették az órákat és azok alkatrészeit. az órásműhely-muzeum jövőre nyílik meg a közönség előtt. /mti/

Lér/kz/mz olt

00.17 190984 0657

--

sb0015 4 160 mtib1015

körösközi utikaluz

1984. szeptember 19. - „körös-sárréti utikaluz,, címmel a körösköz és környéke /dél-bihar, csanád, tiszazug/ többnyire rejtett szépségeinek megismerésére, délkelet-alföldi turákra biztató kötet jelent meg békésben. a békés megyei természetvédelmi és idegenforgalmi gazdasági társaság által tizenötezer példányban közreadott utikaluz a turaleírások mellett általános tájismertetéssel, és a kirándulásokhoz nélkülözhetetlen gyakorlati tudnivalókkal is szolgál. a körös-völgy és környéke természeti, néprajzi, történeti, építészeti különlegességeiről is képet adó, több mint 400 oldalas kötet táj- és turaleírásait rendkívül szép színes fényképek illusztrálják, s tizenkilenc részletes térkép segíti a használatát.

a kötet kiadója, a békési gazdasági társaság, esztendeje alakult. az utikaluz megjelentetése a második nagyobb vállalkozása. /mti/

sam/ke/kz gg olt
00.18 190984 0905

--

sb0016 4 160 mtib1016

zuglói és rákosmenti telefongondok

1984. szeptember 19. - a meglévő budapesti telefongondok, elavult központok, a kevés távbeszélő állomás - valamennyi fővárosi kerületben ismertek. a mostoha körülmények megszüntetésére, enyhítésére tett, illetve tervezett lépésekről tájékoztatták a xiv. és a xvii. kerületi tanácsot a posta illetékesei tájékoztatták.

budapesten jelenleg zuglóban a legmagasabb a nyilvántartott telefonra várakozók száma: mintegy 20 ezren szeretnének vonalhoz jutni. a kerület a 40 ezres állomáshoz zuglói központhoz tartozik, s a városrész határain a távbeszélő ellátásból részt vállal az erzsébet és a józsef központ is. a xiv. kerületben több mint 22 ezer lakásban van távbeszélőkészülék, s a nyilvános telefonokkal, valamint a közületi vonalakkal, mellékállomásokkal együtt összesen 51 ezer beszélő hely létesült eddig zuglóban. a vonalsűrűség a többi kerülethez viszonylag kedvező, hiszen itt száz lakosra 32 készülék jut. a nyilvános távbeszélő állomások száma tavaly 17-tel gyarapodott, az idén a kerületben eddig hat újabbat szereltek fel, s a szomolányi közben, a városligetben, valamint a népstadion ut 32 és 115-ös számú ház előtt - terven felül - is elkészül egy-egy fülke. ezekkel együtt 1984-ben összesen 568 darab nyilvános készüléket használhat a lakosság, ami budapesti viszonylatban jónak mondható. a távbeszélő ellátás további javításáért a hálózat egyes területein felújítási munkák kezdődnek még az idén. a már jóváhagyott beruházások között szerepel egy új zuglói központ létesítése is. a munka várhatóan csak 1986-ban kezdődik meg, s két év alatt készül el a 20 ezer állomásos új központ. ennek felét azonban lefoglalják majd a régi túlterhelt központból átvett vonalak, valamint a legfontosabb igények kielégítésére fenntartott állomások.

a fővárosban a xvii. kerületben, a rákosmentén van a legkevesebb telefon. száz lakosra alig hat készülék jut. a posta az elmúlt öt évben több fejlesztést valósított meg. elsőként a kézikapcsolású központot automatára cserélték, majd azt később bővítették is. két éve két új konténerközpontot is felszereltek, amely 1.800 állomás létesítését tették lehetővé. a kerületet a ferenc-központ látja el 24 alközponttal, többségük jó állapotú, csupán néhányat kell felújítani. a fejlesztések főként a kerületközpontot érintik, a családi házaz övezet helyzete alig változik. jelenleg a kaszálóréti lakónegyedben és a városközpontban kezdődtek meg a hálózatépítési munkák. a kiviteli tervek elkészültek már a sima uti lakónegyedre is. a kerületben jelenleg 109 nyilvános távbeszélő hely működik. a múlt évben 33 újat telepítettek, egy részük távhívásra is alkalmas.

az idén, a kaszálóréten három újabb nyilvános állomást szereltek fel. /mti/

ni/tr/km/mz olt
00.19 190984 2762

--

bel

- 14 -

1984.09.19.

sb0017 4 160 mtib1017

népművészeti ősz baranyában

1984. szeptember 19. - a népművészet ünnepi időszaka lesz az idei baranyai ősz. pécssett és a megye más településein egymást követik majd a folklorisztikai események a következő hetekben. az érdeklődők gazdag áttekintést kaphatnak a sok színű, több nemzetiségű táj népi kulturájából. a janus pannonius muzeum ebben az időszakban nyitja meg a felújított, kibővített néprajzi muzeumát pécssett.

baranya lesz a házigazdája a xiii. dél-dunántúli népművészeti hétnek. a négy szomszédos megye - baranya, somogy, tolna és zala - népi alkotójának seregszemléjét évente megrendezik és mindig másutt. a folklórhét alkalmából országos népművészeti tanácskozást tartanak pécssett; a szakemberek a népművészetnek korunkban elfoglalt helyét és a gazdasághoz való viszonyát vizsgálják majd a kétnapos tanácskozáson. három kiállítás nyílik ebben az időszakban a megyeszékhelyen: baranyai népművészek és népi iparművészek mutatkoznak be, a magyarlukafai néprajzi alkotóműhely áttekintést ad a munkájáról és dokumentációs kiállításon szemléltetik a megye honismereti mozgalmainak eredményeit.

siklós kilencedik alkalommal ad otthont a gerencsér sebestyén nevét viselő országos fazekaspályázatnak és kiállításnak. az 1898 és 1955 között élt híres siklói fazekasmester emlékére három évenként hirdetnek pályázatot; hazánkban ez a legjelentősebb művészeti seregszemléje az élő népi kerámiának. az idei kiállításon mintegy ötven mester 175 műve látható majd. pécsváradon ismét megrendezik a nevezetes lukács napi leányvásárt. az évszázados hagyomány - eredetileg valóban vásári jellegű - népszokás napjainkra folklorisztikai eseménnyé nemesült: a hagyományörző népi együttesek találkoznak a zengő alján. villányban borfesztivál elnevezéssel kétnapos népi ünnepélyt tartanak német nemzetiségi folklóregyüttesek részvételével.

baranyai jellegzetesség, hogy a legértékesebb népi műemlékeket nem skanzenekben gyűjtik egybe, hanem eredeti helyükön hagyva és eredeti formájukban helyreállítva a közművelődést szolgálják. ilyen tájház működik sellyén, csányosztrón, átán, mecseknádasdon, ófaluban, zengővárkonyban. számuk az ősz folyamán tovább gyarapszik: a keleti-mecsekben fekvő magyaregregyén újabb tájház nyílik. a mult században emelt műemléki épületben régi falusi konyhát és mészsárszékot rendeznek be, s itt kap helyet a községi könyvtár és a klub, valamint a lakodalmas terem is. /mti/

igó/bné/kz/-vi olt
08.21 190984 2448

-.-

bel

- 15 -

1984.09.19.

sb0018 4 150 mtib1018

szüret előtt a pest megyei pincegazdaságnál

1984 szeptember 19. - felkészülten várja a szüretet a pest megyei pincegazdaság pest, komárom és szolnok megyében levő tizenhat feldolgozó üzeme: üzemképesek a feldolgozó berendezések, megtörtént a pincék fertőtlenítése, kimosták a hordókat.

a megyében egyébként már a téli fagyok is jelentős kárt okoztak a szőlőkben, s az időjárás azóta sem volt különös ebben kedvező a melegkedvelő szőlő fejlődéséhez. az érés, az átlagoshoz képest jelentősen késik, előreláthatóan a mustok cukorfoka is alacsonyabb lesz a kívánatosnál, s ugyanakkor a termés mennyisége is elmarad a várttól.

a nem éppen kedvezőnek ígérkező szüretet - együttesen mintegy 440 ezer mázsa szőlő szedését - előreláthatóan október elején kezdik meg. a kedvezőtlen jelenségek ellensúlyozására kínálkozó lehetőségek maximális kihasználása érdekében folyamatosan ellenőrzik az érést, s a szedést a lehető legkedvezőbb időpontban, ha kell táblánként elkülönítve kezdik meg. hosszú, napos ősz esetén, minőségi szempontból ezzel még nagyon sokat nyerhetnek.

a pest megyében szüretelt, s a pest megyei pincegazdaság által feldolgozott szőlő 90 százalékából közkedvelt, s olcsó asztali bor lesz. a többsége belföldön kerül forgalomba, csaknem 100 ezer hektolitert pedig exportálnak belőle. /mti/

gál/kz/-vi olt
08.24 190984 1343

-.-

sb0019 4 160 mtib1019

közép és késő bronzkori leletek

1984. szeptember 19. - a mai nógrád területén három- és félezer évvel ezelőtt élt emberekről közvetítenek érdekesítő üzenetet azok a bronzkori leletek, amelyeket bujákon hoztak felszínre a szécsényi kubinyi ferenc muzeum régészei a középső- és a késő bronzkor váltásának időszakából származó település helyén - a hajdani ételmisztartó és hulladékgyűjtőből - mintegy hetven jól restaurálható, különböző nagyságu, gazdagon és mivesen díszített cserépedény, állati csontból készített tük, lyukasztók, kerámiaformázó-símitó szerszámok, bőrkikészítő kalapácsok, szarvasagancsból eszkábált földművelő - ásó-furó-alkalmatosságok, továbbá bronz tük, ékszerek kerültek elő. találtak két

-.-

öntóminta-töredéket is, ami arra utal, hogy az egykori településnek saját bronzművessége lehetett.

a bujái leleteket tudományos, történeti szempontból roppant érdekessé teszi az, hogy világosan és félreérthetetlenül tökrözik azt a folyamatot, amely ebben a térségben megtörte a középső bronzkori kulturát, s a késő bronzkor küszöbén egy merőben új életformát, kulturát alakított ki a kárpát-medencében. az egymással keveredett, egymásra rakódott leletek egy részén ugyanis felismerhetők a duna-tisza közti vatyai kultúra, más részén az alföldi füzesabonyi, és a „helyi”, hatvani kultúra - végül az új, halomsíros kultúra jegyei: egy nyugatról behatoló népvándorlás térhódításának bizonyítékai.

a dunaujvárosi, koszideri, és néhány szlovákiában feltárt kulturával rokon bujái leletek jelenleg egyedülállóak észak-magyarországon. feltárásuk, a leletek tanulmányozása, elemzése a szakemberek számára közelebb hozza a három- és félezer évvel ezelőtti végbement kulturaváltás drámai folyamatát, de teljesebbé teszi a bronzkori nógrád megítélését is. a többi között fényt villant e hegyes-völgyes, erdős vidék szerepére, jelentőségére: a hódítók elől futó különböző népcsoportok itt tartós menedékre leltek és sokáig megőrizhették magukkal hozott kulturájukat is.

a bujái bronzkori leleteket, feldolgozásuk, restaurálásuk után a szécsényi kubinyi múzeumban teszik közszemlére, de jövőre bemutatják bujákon is. /mti/
csiz/mfné/kz/-vi olt
08.50 190984 2186

--

sb0020 1 160 mtib1020

szerkesztőségek figyelmébe!

1984. szeptember 19. - mai bs0011 mtib1011. sz. hírünk /a cseh-szlovák kultúra napjai/ 1. bek. 1. és 2. bek. 8. sorában a név helyesen:

josef suk

ua. 3. bek. 2. sorában a név:
divaľdo na provázku

/mti/ zsu sn
09.11 190984 0296

--

sb0021 4 150 mtib1021

kétszáz kiállítót várnak a bábolnai napokra

1984. szeptember 19. - a világpiac szinte valamennyi mezőgazdasági újdonságát ott láthatják majd az érdeklődők a szeptember 25-28. közötti viii. bábolnai napon. a rangos nemzetközi fórumra 135 belföldi és 78 külföldi cég jelezte részvételét. a hazai gyártók, köztük a rába magyar vagon-és gépgyár, a mezőgéptröszt mellett olyan világcégek képviseltetik magukat, mint a fiat, a claas, a bayer és a forschrit.

a rendezők - a bábolnai mezőgazdasági kombinát, az ikr közös vállalat és a bcr művek - csak olyan cégeket hívtak meg a bemutatóra, akik új, de bevezetésre már alkalmas gyártmányokkal, eljárásokkal jelentkeztek. az idei rendezvényen különösen nagy érdeklődésre tarthatnak számot az energia és költségtakarékos berendezések, valamint a hazai és külföldi cégek kooperációban gyártott gépei. európa legnagyobb gyakorlati gépbemutatóján 80 gépet munka közben is tanulmányozhatnak a szakemberek. közülük 60-nak bábolnán lesz a premierje a látóvalók skálája ez uttal is gazdag lesz. az ikr kukorica kísérleti központjában 10 ország 34 inntézetének 350 hibridje vetélkedik a fajta- és technológiafejlesztő pavilonban 43 hazai és 7 külföldi vállalat mutatja be újdonságait. a szakemberek megismerkedhetnek a tetra tenyésztési programok új eredményeivel, a hozzájuk kapcsolódó takarmányozási rendszerekkel együtt. az állattenyésztés technológiai újdonságai között szerepel az intenzív bárányszerelés nagyüzemi gyakorlatának bemutatása.

először rendeznek az országban nemzetközi szoftverbörzét. azoknak a mezőgazdasági üzemeknek akarnak ezzel segíteni, amelyek gépi adatfeldolgozásra és számítógépes termelésirányításra akarnak berendezkedni. a négynapos programban még alkatrészbörze, ujitók országos kiállítása, rétegtalálkozók és országos fórumok szerepelnek. /mti/

til/wné/kz/-vi olt
09.13 190984 1864

✓ kísérletekben. az állattenyésztést reprezentáló
térén 74 -.-

sb0022 4 130 mtib1022

svéd pártküldöttség látogatása

1984. szeptember 19. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására szeptember 12-19. között látogatást tett hazánkban a svéd baloldali párt-kommunisták küldöttsége, élén edmund t. larsson-nal, a központi bizottság osztályvezetőjével. a küldöttség ismerkedett az mszmp gazdaságpolitikai munkájának tapasztalataival, tanulmányozta a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésének kérdéseit. a küldöttséget fogadta havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a svéd vendégek megbeszélést folytattak ballai lászlóval, a kb gazdaságpolitikai osztályának vezetőjével, markó istvánnal, a kb osztályvezetőhelyettesével, gál lászlóval, a szot főtitkárhelyettesével, gényi kálmánnal, a fővárosi tanács vb elnökhelyettesével és molnár józseffel, a kiosz elnökével. a küldöttség látogatást tett kecskeméten, találkozott az mszmp bács-kiskun megyei bizottságának vezetőivel, valamint ipari és mezőgazdasági üzemeket tekintett meg. a delegáció szerdán elutazott hazánkból. /mti/

ka/ag/zsu sn
10.08 190984 1092

--

sb0023 4 150 mtib1024

észti delegáció látogatása

1984. szeptember 19. - szeptember 12. és 19. között észti delegáció tartózkodott hazánkban nyikolaj ganyusevnek, az észti kommunista párt központi bizottsága titkárának vezetésével.

az észti kommunista párt kb titkárát fogadta szürös mátyás, az mszmp kb titkára.

nyikolaj ganyusev megbeszélést folytatott marjai józseffel, a minisztertanács elnökhelyettesével hazánk és az észti szszk közötti gazdasági kapcsolatokról, és a közeljövőben tallinmban megrendezendő magyar gazdasági napok előkészületeiről.

a küldöttség vezetője megbeszélést tartott veress péter külkereskedelmi miniszterrel és ballai lászlóval, az mszmp kb osztályvezetőjével.

✶

az észti delegáció abból az alkalomból érkezett hazánkba, hogy az észti szszk első ízben - a szovjet kiállítás keretében - önálló nemzeti pavilonnal jelent meg a bnv-n.

az észti vendégek látogatást tettek több budapesti könnyűipari üzemben. /mti/

ka/sl/zsu sn
10.22 190984 0966

--

sb0024 4 180 mtib1025 /közönségszolgálat/

tv-Lottó nyeremények

1984. szeptember 19. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a tv-Lottón öt találatos szelvény nem volt. a nyertes szelvények száma és a nyereményilleték levonásával számított egyenkénti nyereményösszegek a következők:

37 darab négy találatos - 175.818 forint;
4681 darab háromtalálatos - 695 forint;
147.692 darab két találatos - 28 forint.

a közölt adatok nem véglegesek. /mti/
pá/zsu sn
10.27 190984 0446

--

sb0025 4 180 mtib1026

halálos balesetek

1984. szeptember 19. - tata külterületén laurencsik lászló 57 éves főelőadó, tatabányai lakos személygépkocsijával - előzés közben - a vele azonos irányban haladó motorkerékpárnak ütközött. a motorkerékpáros átsodródott az uttest bal oldalára, és ott egy álló személygépkocsinak ütközött. a motorkerékpár utasa, kindler józsef 47 éves nyugdíjas, vértestolnai lakos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint laurencsik előzés közben nem tartott kellő oldaltávolságot. a rendőrség tovább folytatja a vizsgálatot.

✶

kerepestarcsa külterületén papp lajos 55 éves autószerelő, gödöllői lakos személygépkocsijával egy kanyarban kisodródott az uttestről és felborult. papp lajos a helyszínen meghalt, utasa súlyos sérülést szenvedett. a baleset vizsgálatát a rendőrség szakértő bevonásával folytatja. /mti/

ri/ka/ag/zsu sn
10.34 190984 0932

--

sb0026 4 150 mtib1027

mátraaljai sasza

1984 szeptember 19 - a mátraaljai történelmi borvidéken az idén legalább három hetet késett valamennyi korai csemegeeszőlő fajta érése, így a legnagyobb tömegben termő saszlái is. az első nagyobb szállítmányok így csak szerdán kerülhettek piacra. a heves megyei zöldért vállalat ezen a napon mintegy 50 mázsa csemegeeszőlőt vásárolt fel, amelynek felét helyben értékesítette, másik felét pedig a főváros piacaira irányította.

a következő napokban egyre több csemegeeszőlőt szállítanak piacra a mátra aljáról; a jövő héten várhatóan naponta 300-400 mázsa sasza kerül a fogyasztók asztalára. /mti/

kov/lné,ká/zsu sn
10.42 190984 0651

--

sb0027 4 150 mtib1029

nagyjavítás visontán

1984 szeptember 19 - a mátraaljai szénbányák thorez bányüzemében befejezték a nagyjavításokat. a munkálatok, amelyek során már a téli igénybevételre is felkészítették a szabadterén dolgozó hatalmas berendezéseket, a széntermelő gépekre, a törőműre és a szállítóberendezésekre egyaránt kiterjedtek.

a visontai szakemberek az előirt tiz nap helyett kilenc nap alatt készültek el a javításokkal, és szerdán korareggeltől már valamennyi széntermelőgép ismét működött. ez az időnyerés azt jelenti, hogy 20 ezer tonnával megtétezhetik széntermelésüket.

a nagyjavítás - amikor a külfejtéses bányában mindenhol álltak a széntermelő gépek - nem okozott gondot a szomszédos gagarin hőerőmű fűtőanyag-ellátásában. a visontai bányászok a karbantartás megkezdése előtt elegendő szenet halmoztak fel erre az időre. /mti/

kov/lné/ká/-vi sn
10.49 190984 0871

--

sb0028 4 180 mtib1030

új gyógyszertár

1984. szeptember 19. - a somogy megyei nagyberki községben átadták rendeltetésének a százhusz négyzetméter alapterületű új gyógyszertárt amelynek kivitelezője a helyi tanács építőbrigádja volt. az üzlet fölött lakást alakítottak ki a patikus-család részére. a gyógyszertár a falu és környékének mintegy háromezer lakosát látja el, s ott készülnek a mosdósi tüdőgyógyintézet betegei számára az egyedi gyógyszerek is. /mti/

káp/hmé/ká/-vi sn
10.54 190984 0471

--

sb0029 4 170 mtib1031

aranyérmes agancs

1984. szeptember 19. - az idei őszi vadászdíjny első nagy zsákmányával dicsekedhet az egyik nszk-beli vadászvendég somogyban. az ujjvárfalvi széchenyi zsigmond vadásztársaság területén aranyérmes minőségű agancsot hordozó szarvasbikát ejtett el. az eset azért is érdekes, mert a szarvas ugyanabból a törzsből származik, amelyhez az 1981. őszén elejtett, vilárekorder - 269 pontos - trófeát szolgáltató szarvasbika is tartozott. a mostani rendkívül szép agancs páros 14-es, sulya pedig tizenhárom kilogramm.

az említett vadásztársaság és a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság között 1979-ben együttműködési megállapodás jött létre, amelynek értelmében közös vadgazdálkodási üzemtervet dolgoztak ki. a sefag, amely a vadgazdálkodásban is kitűnően képzett gárdával és tapasztalattal rendelkezik, messzemenő segítséget nyújt a vadásztársaságnak a nagyvadak életfeltételeinek javítása, szaktanácsadás, a vadföldök művelése formájában. együtt gondoskodtak

a vadászvendégeknek nyújtott szolgáltatások színvonalának javításáról is.

az együttműködésnek köszönhetően évről évre javul a társaság vadállományának minősége, gyarapodik létszáma. tizennégyezer hektárnyi területükön hatszáz szarvast, és háromszáz vaddisznót számlálnak. ebből az állományból az idén száztíz szarvast lövethetnek ki, várhatóan több arany- illetve ezüstéremre jogosult trófea hordozóját. /mti/

káp/hné/ká/-vi sn
11.06 190984 1432

-.-

sb0030 4 130 mtib1033

zala megyei közművelődés

1984. szeptember 19. - a közművelődés helyzetéről tárgyalt szerdai ülésen a zala megyei tanács. a testület megállapította, hogy a közművelődési törvényből adódó megyei feladatok többségét sikerült teljesíteni. ennek eredményeként a közművelődés több területén alapvető változások következtek be. mindenekelőtt kialakult a megye közművelődési intézményeinek rendszere, a városokban megteremtődtek a megyei és körzet-központi munka tárgyi, személyi és gazdálkodási feltételei. ennek révén zala felzárkózott az országos színvonalhoz. sikerült folyamatosan emelni a műveltség megalapozójának tekintett iskolázottsági szintet is. ehhez nagymértékben hozzájárult, hogy társadalmi összefogással túlteljesítették az előirányzott iskolaépítési tervet. lentiben, nagykanizsán és zalaegerszegen új művelődési központ létesült. a megyeszékhely - átalakítás révén - színházzal, valamint kiállító- és hangversenyteremmel is gyarapodott, s a művészeti élet fellendítésében döntő szerepet játszik a zalaegerszegi színházalapítás. egyre jelentősebbé válik a megyében élő képző- és iparművészek tevékenysége, és az utóbbi esztendőkből mind többen hallatnak magukról a zalai költők és írók is.

a jelentős eredmények mellett azonban nem valósult meg a megyei könyvtár bővítése, a keszthelyi művelődési központ felújítása. a tervezettnél kevesebb községi kulturház rekonstrukcióját végezték el, s a falvakban még mindig nem elegendő a szakképzett népművelő. a gondok felszámolására egyebek mellett elhatározta a testület, hogy a VII. ötéves terv során fokozott figyelmet fordítanak a községi közművelődési intézmények felújítására, folyamatos karbantartására. el akarják érni, hogy minden településen legyen olyan létesítmény, amely a helyi közéleti és kulturális tevékenységet egyaránt szolgálja. a közművelődési dolgozók munka- és életkörülményeinek

javítását és szakmai képzésük, illetve továbbképzésük segítségét szintén fontos és sürgető tennivalóként jelölték meg.

a tanácsülés után, annak napirendjéhez kapcsolódva ,,a közművelődés tíz éve zala megyében,, címmel kiállítás nyílt zalaegerszegen, a megyei művelődési és ifjúsági központban. /mti/

tas/kné,ká/zsu sn
11.51 190984 2201

-.-

sb0031 4 130 mtib1034

muosz-küldöttség utazott uj-delhibe

1984. szeptember 19. - megyeri károly főtitkár vezetésével uj-delhibe, a nemzetközi ujságíró szervezet végrehajtó bizottságának ülésére utazott a magyar ujságírók országos szövetségének küldöttsége. a delegáció tárgyal a magyar és az indiai ujságíró-szövetség együttműködéséről is. /mti/

ka/ag/zsu sn
11.54 190984 0350

-.-

sb0032 4 150 mtib1035

vállalkozó kutatóintézetek /1. rész/

1984. szeptember 18. - az elmúlt másfél év során kilenc ipari kutatóintézet tért át vállalati formában végzett kutató-fejlesztő szolgáltatásokra. újszerű tevékenységük szorosan kapcsolódik a termelővállalatok szükségleteihez. az ipari minisztérium értékelése szerint az átállás eddigi tapasztalatai kedvezőek. a változás segíti az iparvállalatokkal fenntartott kapcsolatok elmélyítését, valamint a gyakorlati jellegű kutatások, fejlesztések arányának bővítését. a kutató-fejlesztő vállalatok tevékenységének gazdasági alapjává egyre inkább saját bevételeik válik, és fokozatosan háttérbe szorul a központi, főhatósági finanszírozás.

A vasipari kutató és fejlesztő vállalatnál /vaskut/ már a teljes tevékenység 90 százalékát meghaladta a vállalati megrendelésre végzett kutatás, fejlesztés. ezen belül is ugrásszerűen bővült a vállalkozó jellegű, saját kockázatu tevékenység, amikor a vállalat

szakemberei kész technológiát, termékeket alakítanak ki - kísérleti üzemükben esetleg a prototípust is legyártva - és azt kínálják eladásra. Ilyen saját szabadalmon alapuló technológiájuk például a szerszámacél gyártására alkalmas ugynevezett elektronsalakos átoltvasztási eljárás, amelynek segítségével úgy tudják változtatni az alapanyagok vegyi összetételét, hogy a kész szerszámok élettartama három-négyszeresére növekszik. A vaskut-nál a hatékonyabb munkát a belső érdekeltségi rendszer átalakításával is igyekeznek ösztönözni. A vállalat osztályai önálló egységként működnek, bevételeikből fedezik kiadásait, bizonyos bevételi szint meghaladása esetén pedig prémiumot kapnak.

a mérés-technikai fejlesztő vállalatnál ma már jóformán csak vállalati - elsősorban gépipari - megbízásra dolgoznak. A gyorsan változó, sokféle igény kielégítése végett megszüntették a korábbi főosztályokat és osztályokat, helyettük négy kutató laboratóriumot hoztak létre. Ezek a vaskut-hoz hasonlóan meghatározott témakörökben önálló vállalkozóként dolgoznak. Tevékenységük nyomán - amelyet egy központi kísérleti üzem és szerkesztő-rajzoló apparátus is kiegészít - tavaly több mint 10 százalékkal nőtt a vállalati nyereség 1982-höz képest. Napjainkban a termelő vállalatoknál már sokhelyütt alkalmazzák a mérés-technikai fejlesztő vállalat elektronikus mérőműszereit. /folyt. köv./

fgy/gg/mz/-vi
12.21 190984 2337

--

sb0033 1 130 mtib1036

kádár jános -nguyen lung

1984. szeptember 19. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán bemutatkozó látogatáson fogadta nguyen lungot, a vietnami szocialista köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

zsu sn
12.21 190984 0290

--

sb0034 4 130 mtib1037

befejeződött a körösi csoma szimpózium

1984. szeptember 19. - szerdán, egyhetes munka után befejeződött a 23 ország tudósainak részvételével visegrádon megrendezett körösi csoma tibetisztikai szimpózium. A tanácskozás záróeseménye tisztelgő emlékezés volt: Chandan Roy Chauduri, a bengáli ázsiai társaság főtitkára és Terjék József, a körösi csoma társaság főtitkára a szimpózium résztvevőinek nevében koszorút helyeztek el körösi csoma sándor kőbányai szobránál. /mti/
na/ag/zsu sn
12.23 190984 0497

--

sb0035 4 150 mtib1038

vállalkozó kutatóintézetek ... /2. rész, folyamatosan/

a rába magyar vagon- és gépgyárban például ilyen műszerek segítségével mérik a futóművek terhelési próbáinak, gyorsulási képességének adatait és egyéb műszaki tulajdonságait.

az autóipari kutató és fejlesztő vállalatnál - ahol ugyancsak önállóvá tették az egyes kutatási területekre szakosodott főosztályokat - szintén elsősorban vállalati megrendeléseknek tesznek eleget. Arra is törekednek, hogy egyes saját fejlesztésű termékeik gyártásában maguk is részt vállaljanak. Zajos gépek, berendezések burkolására például speciális zajcsökkentő fedőlemezt alakítottak ki, amelyek összeszerelését tavaly óta a vállalatnál végzik el. Részegységek gyártásával bekapcsolódtak az új ikerbusz autóbusz-család egyes főegységeinek előállításába is.

a miskolci tüzeléstechnikai kutató- és fejlesztő vállalat több mint száz termelő vállalattal áll munkakapcsolatban, köztük ndk-beli, román, csehszlovák és finn cégekkel is. Saját korszerű laboratóriumaiban, gyártócsarnokaiban évente számos új szabadalmat fejlesztenek és kísérleteznek ki. A vállalat egyik, a közelmultban befejezett legjelentősebb fejlesztése az alumíniumipar munkáját segítő hőkezelő kemencék kialakítása. A székesfehérvári könnyűfémműben 100 millió forint értékben újfajta kemencét szereltek fel, amelyek a korábbiaknál nagyobbak, teljesítményük 40 tonnáig terjed. Ilyen kemencéket eddig az alumíniumipar csak tőkés importból tudott beszerezni és hazai gyártásuk jelentős deviza-megtakarítást tett lehetővé. /mti/
fgy/bas/gg/mz/-vi sl sn
12.38 190984 1580

--

sb0036 4 130 mtib1039

Lengyel testvérmegyei küldöttség

1984. szeptember 19. - a katowicei vajdaságból, borsod lengyel testvérmegyéjéből küldöttség érkezett szerdán miskolcra. a küldöttséget, amelyet bogumil ferensztajn, a lengyel egyesült munkáspárt katowicei vajdasági bizottságának első titkára vezet, fogadta grósz károly, a borsod megyei pártbizottság első titkára és ladányi józsef, a megyei tanács elnöke.

a testvérmegyék párt- és tanácsi vezetői tájékoztatták egymást a területükön folyó gazdasági és kulturális tevékenységről, majd aláírták a két megye együttműködésének 1985 évi tervzetét. ezután a vendégek a megyei tanács munkájával és miskolc nevezetességeivel ismerkedtek./mti/

bas/tné/ká/-vi sn
13.08 190984 0709

-.-

sb0037 4 130 mtib1040

kojsza ilona kitüntetése

1984. szeptember 19. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kojsza ilonát a magyar és a nemzetközi munkásmozgalomban kifejtett több mint öt évtizedes kiemelkedő munkássága elismeréseként 80. születésnapja alkalmából, a szocialista magyarorszáért érdemrenddel tüntette ki. a kitüntetést szerdán az mszmp központi bizottságának székházában somogyi imre, a központi ellenőrző bizottság titkára adta át. jelen volt égető lajos, az mszmp iii. kerületi bizottságának első titkára. /mti/

ag/zsu sn
13.10 190984 0535

-.-

sb0038 4 180 mtib1041 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1984. szeptember 19. - a meteorológiai intézet jelenti szeptember 19-én 12.00 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő

európa északi, északkeleti vidékein csöndes, igen hűvös az idő. a hőmérséklet csúcserőke a 10 fokot sem éri el. hűvös levegő áramlik a brit szigetek fölé is. ott egy nagy terjedelmű ciklon örvénylik, melynek felhőzetéből még csak a brit szigetek és dél-skandináviában esik az eső. franciaországban és a német-lengyel alföldön egyelőre tart a csöndes, ködös őszi idő, és csapadék ott nem fordul elő.

nagy esőket, zivatarokat jelentenek ugyanakkor olaszországból. a földközi-tenger fölött keletkezett légörvény felhőzete lassan északra helyeződik és a következő napokban magyarországon is gyökeres időváltozást, valószínűleg jelentős esőt is okoz.

kedden azonban hazánkban még csöndes idő volt. a nyugati és északkeleti megyékben alig sütött a nap, az ország nagy részén viszont 5-9 órás napsütést mértek. borsod és szabolcs megyében esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége csapadéknym és 5 mm között volt.

a hőmérséklet csúcserőke a borult nyugati és északkeleti megyékben 15-19, máshol 19-24 fok között alakult. ma hajnalra 8-13 fokig hűlt le a levegő.

hajnalra főleg nyugaton többfelé köd keletkezett, ami délelőtt lassan felszállt. északkeleten és nyugaton felhős idő volt, miskolcra esőt is jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 13-21 közé emelkedett.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 17.6 fok volt, és ez 1.2 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten 21 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1010 mbar, alig változik.

/folyt.köv./ zsu
13.30 190984 1729

[Handwritten signature]

-.-

sb0039 4 130 mtib1042

telefontolvajok

1984. szeptember 19. - kétforintosokat loptak budapesti nyilvános telefonállomások perselyének szétfeszítésével azok a vádlottak, akiknek bűnügyében szerdán kezdődött meg - s várhatóan e héten befejeződik - a tárgyalás a pesti központi kerületi bíróságon.

az 1954-ben született, büntetett előéletű talián józsef és hasonló koru társai tavaly, az őszi hónapokban „társultak”, telefonok pénzkazettáinak kiürítésére. folytatólagosan elkövetett bűncselekményeikkel - a büntető törvénykönyv fogalmai szerint: lopással és rongálással - összesen mintegy 120 ezer forint kárt okoztak. ebből 12.634 forint megtérült: tetten érték őket, s az elfogáskor ilyen összegű kétforintos érmét foglaltak le tőlük.

a hat vádlott a tárgyalás kezdetekor elismerte bűnösségét, s talián még azt is, hogy a perselyfeltörés az ő ötlete volt. /mti/

t of/-vi/zsu ie
13.38 190984 0883

--

sb0040 4 160 mtib1043

gyermekkönyvtárosok tanácskozása

1984. szeptember 19 - gyermekkönyvtárosok tanácskozása kezdődött szerdán győrött, fejtér, győr-sopron, komárom, vas és veszprém megye szakembereinek részvételével. a három napos összeövetelen a gyermekkönyvtárak előtt álló aktuális tennivalókat vitatják meg.

a találkozó első napján az elmúlt négy-öt évben egyre népszerűbbé vált tömegszórakoztató műfajról, a képregényről folytattak eszmecserét a gyermekkönyvtárosok. megállapították, hogy a képregény - amelynek története 80-90 éves múltra tekint vissza - a gyerekek olvasási világát szorosan érinti. ez a jelenség összefügg kulturánk és civilizációnk vizualizálódásával, a televízió, a képreklámok, a film által keltett kép-éhséggel. rámutattak arra, hogy a jó színvonalú képregény megmozgatja a gyerekek fantáziáját, sőt - amint a külföldi tapasztalatok igazolják - beépül a gyerekek olvasási kultúrájába, és nem szorítja ki a könyvet. a magyar képregénytermést azonban gyakorta joggal bírálja a kulturális kritika - hangoztatták a tanácskozáson - mivel a világirodalom és a magyar irodalom legszínvonalasabb alkotásait meglehetősen leegyszerűsített cselekmény-, és képi szintre szállítja le. a fiatal grafikus és

15.05

képzőművész generációra vár az a feladat, hogy a képi megfogalmazás oldaláról ujítsa meg a képregény műfaját.

a témával kapcsolatban felhívták a könyvtárosok figyelmét, hogy elfogultság nélkül kezeljék a képregény ügyét, ismerjék meg műfaji sajátosságait, vizuális kifejezési formáit, s próbálják kiaknázni azt a lehetőséget, amely a gyerekeket elviszi az irodalomhoz, felkeleti érdeklődésüket az olvasás iránt. /mti/

mzs/sza,ká/zsu ie
13.41 190984 1665

--

sb0041 4 180 mtib1044

vizhiány komlón

1984. szeptember 19. - az ivóvízkészlet súlyosbodó hiánya miatt harmadfoku vízkorlátozást rendelt el a komlói városi tanács. a harmincegyezer lakosu mecseki bányászváros vízbázisait ugyanis annyira elapasztotta a hosszan tartó csapadékmentes időszak, hogy kénytelenek voltak az első foku korlátozást azonnal harmadfokúvá változtatni és kiterjeszteni magyarszék és magyarhertelend községekre is. tilos a kertek és a parkok locsolása, a gépkocsik tömlővel történő mosása, felfüggesztették a várost övező ezernyolcszáz kiskert eddig meghagyott egyetlen vízkifolyójának működtetését, s a lakossági fogyasztás javára elvonták az üzemek és az intézmények vízkontingensének negyven százalékát.

a baranya megyei vízmű naponta más-más városnegyedben szünetelteti a vízszolgáltatást, amiről a lakosságot előzőleg értesíti. a korlátozást meg nem tartó közületeket büntetőtarifával sújtják, súlyosabb tilalomszegés esetén pedig átalakítják vízellátó vezetékrendszerüket is. a tanács és a vízmű illetékesei megerősített őrszolgálatokkal ellenőrzik a lakossági takarékoskodást, különösen az esti és a hajnali órákban. a város történetének minden korábnál súlyosabb vízkorlátozása addig marad érvényben, amíg a csapadék nem enyhíti a jelenlegi körülbelül napi másfélmillió literes hiányt.

a város vízgondjait a duna-ii. regionális vízvezetékrendszerhez történő csatlakozás oldja majd meg véglegesen, addig is ideiglenes vezeték építenek, amely decembertől a dunából nyert napi kétezer köbméter vízzel járul hozzá komló ellátásához. /mti/

kász/bné,ká/zsu ie
13.44 190984 1586

15.05

--

bel

- 30 -

1984.09.19.

sb0042 4 150 mtib1046 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1984. szeptember 19. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	17
london	16
osló	13
stockholm	14
helsinki	15
berlin	18
varsó	17
leningrád	16
moszkva	18
kijev	19
prága	22
bécs	23
róma	25
madrid	27
belgrád	24
bukarest	28
szófia	28
athén	32 fok. /mti/

kf/sl/-vi ie
13.51 190984 0744

-.-

sb0043 4 180 mtib1047 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás csütörtök estig:

az időszak nagy részében folytatódik a változóan felhős, párás idő, eső nélkül.

jelentősebb felhősödés és csapadék legfeljebb csütörtök délutántól az ország déli részén lesz. a délkeleti, déli szél napközben megélénkül. hajnalban elszórtan köd képződik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 21 és 26 fok között alakul.

1555

bel

- 31 -

1984.09.19.

várható időjárás budapestén csütörtök reggelig:

csak kisebb felhősödésre kell számítani. eső nem várható. a légmozgás mérsékelt marad. hajnalban párás lesz a levegő. a késő esti hőmérséklet 17, a csütörtök hajnali 13 fok körül lesz.

a duna vizállása budapestnél 275 cm, hőmérséklete 15.2 fok.
/mti/
zsu ie
13.53 190984 0876

-.-

sb0044 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1984. szeptember 19. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria

eleinte változó, majd erősen megnövekvő felhőzet és főként délen eső várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 19, 24, pénteken hajnalban 9, 14 fok között alakul.

csehszlovákia

változóan felhős, párás, reggel helyenként ködös, idő várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 18, 23, pénteken hajnalban 9, 14 fok között alakul.

románia

változóan, majd erősen felhős idő, a déli részen már eső is lehet. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 21, 26, pénteken hajnalban 10, 15 fok között alakul.

jugoszlávia

tulnyomóan borult idő várható, többfelé esővel. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 20, 25 pénteken hajnalban 10, 15 fok között alakul. /mti/

sl/-vi ie
14.03 190984 0925

1555

-.-

sb0045 4 130 mtib1049

szingapuri üzletemberek budapestén

1984. szeptember 19. - most első ízben szingapuri üzletemberek 20 tagú küldöttsége kereste fel magyarországot. a szingapuri kínai kereskedelmi és iparkamara delegációja kelet-európai körútja során látogatott magyarországra, ahol tagjai a budapesti nemzetközi vásáron, majd a magyar kereskedelmi kamarában találkoztak magyar üzletemberekkel. gyárlátogatásokon és közvetlen vállalati megbeszéléseken is tájékozódtak a magyar mezőgazdaság és ipar termékinálatáról, a hazai kereskedelmi és iparvállalatok üzleti elképzeléseiről.

szingapur a délkelet-ázsiai térség kereskedelmi és pénzügyi központja. a küldöttség tagjai - valamennyien vezető kereskedelmi és ipari cégek tulajdonosai, egyebek között magyar élelmiszerek, vegyianyagok, szerszámgépek, ipari fogyasztási cikkek beszerzése iránt érdeklődtek, ezenkívül gumiipari és járműipari közös vállalatok létrehozásáról kezdtek tárgyalásokat magyar partnereikkel.

tan eng joo, a szingapuri kamara külkereskedelmi bizottságának elnöke, a delegáció vezetője megbeszélést folytatott lőrincze péterrel, a magyar kereskedelmi kamara főtitkárával a két szervezet együttműködéséről, a szingapurban és magyarországon rendezendő kereskedelemfejlesztő akciókról. tan eng joo-t fogadta melega tiber külkereskedelmi miniszterhelyettes. /mti/

sl/mz ie

14.32 190984 1352

--

sb0046 4 150 mtib1050

távbeszélő-központ alapkövetétele

1984. szeptember 19. - új távbeszélő főközpont alapkövét helyezte el szerdán ünnepélyesen szolnokon toth illés államtitkár, a magyar posta elnöke. a telefonhálózattal egyik leggyengébben ellátott megyeszékhely belvárosában 1 milliárd forintot meghaladó költséggel új, 15 ezer vonalas crossbar központ építését kezdték meg. ez váltja majd fel az 1949-ben épült központot. a postai tervezőintézet és a postaber tervezésében, illetve szervezésében épülő ötszintes főközpont kivitelezője a szolnok megyei állami építőipari vállalat. az építők 1986 nyarán adják át az építményt

JK 16²⁰

szerelésre a beloiannisz h iradástechnikai gyárnak. a létesítmény méreteit úgy alakítják ki, hogy a főközpont kapacitását később akár 20 ezer vonalásra növelhessék.

az új távbeszélő állomás kivitelezésével párhuzamosan a városban 20 kilométer postai alépitményt, két nagy városkörnyéki településen - martfűn és ujszászon - pedig 600-as kapacitású automatizált gyűjtőgócot alakítanak ki. a főközpontot 1988 őszén helyezik üzembe. /mti/

end/kné/ká/mz ie

14.34 190984 1084

--

sb0047 4 150 mtib1051

fészek áruház kecskeméten

1984. szeptember 19. - az országban hetedikként kecskeméten felépült a fészek áruház. két fedett, egyszintes csarnokában, mintegy 2800 négyzetméternyi alapterületen mutatják be, kínálják eladásra a lakásberendezési, felszerelési cikkek csaknem teljes skáláját. újdonság a kecskeméti áruháznál, hogy a beruházó alföldi tűzép más vállalattal is társult: a duna-tisza közti állami építőipari vállalat saját gyártmányu ajtóit, ablakait, válaszfalait és burkolóelemeit is meg lehet vásárolni a helyszínen. az áruház csütörtökön reggel fogadja az első vásárlókat. /mti/

lak/bné/ká/mz ie

14.37 190984 0629

JK 16²⁰

--

sb0048 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

növényvédelmi előrejelzés

1984. szeptember 19. - a mém növényvédelmi és agrokémiai központja arra figyelmeztet, hogy már most fel kell készülni az őszi telepítésekre; a gyümölcsfákhoz szerezzünk be szerves trágyát vagy érett komposztot.

az olyan helyeken, ahol szőlőt vagy gyümölcsféléket - beleértve a málnát és a ribizskét is - kívánunk telepíteni, meg kell győződni arról, hogy van-e a talajban cserebogár pajor. jóllehet, erős cserebogár rajzás már két éve nem volt az országban, a kiskertekben a legkártékonyabb májusin kívül más fajok, például áprilisi és júniusi csimász is előfordult, sok helyen a májusinál nagyobb tömegben. a száraz nyári időjárás miatt arra is kell gondolni, hogy a száraz talajban mélyebb rétegekbe húzódnak ezek a kártevők. ezért, különösen az alföldön és peremvidékeken, nem elég két ásónyomra megvizsgálni a talajt, mélyebbre kell ásni. ahol egy négyzetméteren egy vagy ennél több pajor található, ott a telepítés előtt már most, granulált készítményekkel feltétlenül el kell végezni a talajfertőtlenítést.

még van időnk az élő hagymások, a krókusz, a hóvirág elültetéséhez. már nem várhat sokáig a tulipán, a nárcisz, a jácint, a lilium, az irisz hagyma ültetése sem, legkésőbb október közepéig földbe kell kerülniök. a homoktalajok javítására a hagyma ültetése előtt keverjünk a talajba érett komposztot, négyzetméterenként egy vizesvödörnyit. /mti/

kf/sl/zsu ie
14.38 190984 1425

--

sb0049 4 130 mtib1053

bajtársi találkozó

1984. szeptember 19. - a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége kelet-európai ellenálló tagozatának csehszlovák csoportja szerdán bajtársi találkozót rendezett a belügyminisztérium művelődési házában. /mti/

ri/zsu/ag/-vi ie
14.42 190984 0262

JK 16²⁰

--

sb0050 4 160 mtib1054 /felhasználható: 17 órától/

varga imre kiállítása

1984. szeptember 19 - varga imre kossuth-díjas szobrászművész kiállítása nyílt meg szerdán pakson, a művelődési központ galériájában. a tárlaton a művész kisplasztikai láthatók, valamint 40 fotó köztéri szobrairól. az utóbbiak közül az egyik legszebb, a prometheusz szobor éppen tolta megye székhelyének, szekszárdnak központi terét díszíti. a paksi kiállításon bemutatják a varga imrével nemrég készített tv-interjú videofelvételét is. /mti/

gem/kjné,ká/zsu ie
14.46 190984 0500

--

sb0051 4 130 mtib1055

kitüntetés /hevesi jános/

1984. szeptember 19. - hevesi jánosnak, a budapesti rendőr-főkapitányság pártbizottsága nyugalmazott első titkárának kommunista életútja elismeréseként, 70. születésnapja alkalmából a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta. a kitüntetést szerdán borbély gábor, a budapesti pártbizottság titkára adta át. /mti/

ka/ag/zsu ie
14.59 190984 0417

JK

--

sb0052 4 130 mtib1057 /felhasználható: 18 órától !/

nicaraguai szolidaritási gyűlés

1984. szeptember 19. - nicaraguai szolidaritási gyűlést rendezett szerdán nagykörűben a hazafias népfront szolnok megyei és községi bizottsága. a művelődési ház színháztermében rendezett nagygyűlésen részt vett és felszólalt eva conrado flores, a nicaraguai köztársaság budapesti nagykövete.

a nagygyűlés résztvevői együttérzésükről, szolidaritásukról biztosították a latin-amerikai ország népét. kinyilvánították: elítélik az amerikai egyesült államok mesterkedéseit, azt, hogy fegyveres támogatással támadásokat szít a békére, az újjáépítésre törekvő ország népe, haladó erői ellen.

a nagygyűlés után megnyitották a nicaragua képekben című fotótárlatot./mti/

end/kné,ká/zsu ie
15.18 190984 0739

--

sb0053 4 160 mtib1058

évadnyitó társulati ülés az operában /1. rész/

1984. szeptember 19. - az újjávarázsolt, megfiatalított operaház nézőterét a dalszínház művészei népesítették be szerdán délelőtt: a 100 esztendőes népköztársaság uti épületben tartotta meg jubileumi évadnyitó társulati ülését a magyar állami operaház. az elnökségben helyet foglalt sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, tétényi pál, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője, és köpeczi béla művelődési miniszter is.

szirtes györgy igazgatóhelyettes üdvözölte a vendégeket, a társulati tagokat, a színház dolgozóit, valamint a rekonstrukcióban résztvevő magyar és külföldi vállalatok képviselőit. a társulat nevében köszönetet mondott azért is megfeszített munkáért, amelynek eredményeként a nemzet operaháza megnyitásának 100. évfordulóján ismét közönséget fogadhat. mint hangsúlyozta: a dalszínház a rekonstrukció éveiben teljesítette a rá bízott feladatokat, a társulat együtt maradt. ez azért is jelentős, mert a hatalmas, a világon jóformán egyedülálló repertoárnak a művészekben elraktározódott ismerete a színház legféltettebb kincse. ezt az értéket megőrizték, sőt tovább is gyarapították.

JK

mihály andrás igazgató beszédében emlékeztetett arra, hogy a rekonstrukció megkezdésekor célul tűzték ki a két ünnepi dátum egybeesését, s e cél teljesül. ebben nem kis szerepet játszott a magyar nép, az emberek rokonszenve, akik nem szűnő érdeklődéssel és reménykedéssel kísérték figyelemmel a színház újjáépítését, nemzeti ügyé emelvé azt; építői pedig megmutatták: milyen gondos, szép és pontos munkára képesek.

az igazgató a továbbiakban arról szólt, hogy ma budapesten két színházban 3600 néző élvezhet operát. ebben az esztendőben az erkel színház előadásait kétezerrel több bérlő látogathatja, s az operaház bérlételadást soha nem látott, óriási érdeklődés fogadta. a dalszínház műsorait - a hagyományokat követve - úgy igyekszik alakítani, hogy az operabarátok a zeneirodalom mind több remekművével ismerkedhessenek meg.

az elmúlt évad eredményeiről többek között elmondta, hogy a kedvezőtlen körülmények ellenére is nagy sikerrel újították fel, illetve mutatták be a pillangókisasszonyt, a werthert, verdi requiemjét, prokofjev hamupipókéjét és egy balett gálaestet.
/folyt. köv./

t/kj/km/mz

15.49 190984 2372

--

sb0054 4 160 mtib1059

évadnyitó társulati ülés az operában /2. rész/

két fiatal énekművésszel gyarapodott a társulat: csonka zsuzsa győrből szerződött az operába, csurja tamás a főiskoláról érkezett.

a társulat egyperces néma felállással adózott a nemrégien elhunyt ferencsik jános kossuth-díjas karmester emlékének.

ezután sarlós istván emelkedett szólásra. előljáróban tolmácsolta az mszmp központi bizottsága, a kormány, valamint a társadalmi szervek üdvözlését, majd így folytatta:

- négy évvel ezelőtt vállalkoztunk arra - nemcsak önök, a tervezők, a kivitelezők, hanem a budapestiek és az ország más területein élő magyar állampolgárok is -, hogy az erőket átcsoportosítva feljújtsuk ezt az intézményt, amely nemcsak arra alkalmas, hogy közvetítője legyen a hagyományoknak, hanem arra is, hogy otthont adjon azoknak a művészeknek, akik nemcsak itt

JK

budapesten, hazánkban, de határainkon kívül is hirdetői és zászlóvivői a magyar kulturának.

- százegyedik évadját kezdi meg az operaház - folytatta a miniszterelnök-helyettes. - száz éve annak, hogy befejeződött az akkori operaház építése, száz évig funkcionált a régi épület. az újtól nem ezt a száz évet kívánjuk, hanem azt, hogy minden évadja megújulás legyen, az épület mindig alkalmas legyen arra, hogy a legjobbaknak otthont adjon, a közönség jól érezze magát, és a magyar kulturának a világ előtt is magas színvonalát produkálja. adjon teret külföldi művészeknek, a világ kulturájának, de legyen elsősorban hordozója a magyar tehetségnek, a magyar tudásnak.

sarlós istván ezt követően a jubileum alkalmából kitüntetések nyújtott át. a szocialista magyarorszáért érdemrendet kapta mihály andrás és szirtes györgy; a munka érdemrend arany fokozatával tüntették ki borsos miklós főmérnököt, faragó andrás magánénekest, göndöcs józsefet, az operaház szakszervezeti bizottságának titkárát és kékesi mária magántáncost; ketten pedig a munka érdemrend ezüst, illetve bronz fokozatát kapták meg.

köpeczi béla művészeknek és operaházi dolgozóknak szocialista kulturáért, kiváló munkáért kitüntetést és miniszteri dicséretet nyújtott át. végezetül mihály andrás emléklaketteket - borsos miklós alkotását - adott át a dalszínház nyugdíjas, kossuth-díjas, kiváló és érdemes művészeinek, valamint a husz évnél régebbi társulati tagoknak és dolgozóknak. /folyt. köv./

t/kj/km/mz

15.56 190984 2365

--

sb0055 4 130 mtib1060

évadnyitó társulati ülés az operában /3. rész/

az új pompában ragyogó épületben elsőként az építők tiszteletére rendeznek műsort - szeptember 25-én. az operaház megnyitásának 100. évfordulóján - szeptember 27-én - diszeloádást tartanak a népköztársaság utján, ahol a nagyközönség számára két nap múlva kerül sor az évadnyitó előadásra. mindhárom est programja azonos: erkel hunyadi lászlójának nyitánya, a bánk bán 1. felvonásának 1. képe, bartók-seregi: a fából faragott királyfi című táncjátéka, valamint kodály psalmus hungaricus. a pénztár pénteken 10 órától várja az érdeklődőket.

JK

innen felhasználható: 19 órától!

az operaház új színházi idénye erkel ferenc hunyadi lászló című operájával szerdán kezdődött meg az erkel színházban. /mti/

t/kj/km/mz ie

16.01 190984 0837

--

sb0056 1 130 mtib1061

pótlás!

mai bs0063 mtib1048 sz. /a környező országok időjárása/ hírünkben csehszlovákia és románia közé kérjük pótlólag beiktatni a következő szöveget:

szovjetunió:

változóan felhős, párás idő várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 18, 23, pénteken hajnalban 8, 13 fok között alakul.

/mti/ mz olt
16.08 190984 0352

--

sb0057 4 150 mtib1062 /közönségszolgálat/

tv-Lottó nyeremények

1984. szeptember 19. - a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a tv-Lottó harmadik játékhetén 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 36 fogadónak volt, nyereményük egyenként 180.74.- forint,

JK

3 találatra 4.669 fogadónak volt, nyereségük egyenként 697.- forint.

a 2 találatos szelvények száma 147.736 darab, ezekre egyenként 28.- forintot fizetnek. /mti/

bam/mz olt

16.12 190984 0520

--

sb0058 4 130 mtib1063

havasi ferenc látogatása baranya megyében

1984. szeptember 19. - havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kétnapos látogatást tett baranya megyében.

kedden délután az mszmp pécsi székházában a megye vezetői fogadták, élükön lukács jánossal, a megyei pártbizottság első titkárával és horváth lajos megyei tanácselnökkel, s tájékoztatták a vendéget a baranyai párt-, állami, szakszervezeti, ifjúsági és népfrontszervek összehangolt munkájáról, a megye gazdaságának és településeinek fejlődéséről, a bányászat, a lakásépítés és a vízellátás problémáiról.

havasi ferenc ezután megtekintette a pécsi belváros sétálóutcáját, a sallai utcát és egyik helyreállított műemlékét, az elefántos házat, majd a pécsi akadémiai bizottság székházában a tudományos élet képviselőivel találkozott. donhoffer szilárd akadémikus, a bizottság elnöke és czeglédi béla akadémikus, alelnök ismertette a másfél évtizede alakult, háromszáz tudományos fokozattal rendelkező dél-dunántuli szakember kutatómunkáját összefogó testület tevékenységét. papp lászló, a janus pannonius tudományegyetem közgazdaságtudományi karának dékánja a pécsi közgazdászok helyzetéről adott tájékoztatót, enyedi györgy akadémikus, a dunántuli tudományos intézet igazgatója az intézménynek a népgazdasági döntések előkészítését, a területfejlesztési politika kialakítását segítő munkájáról számolt be.

a központi bizottság titkára szerdán a pécsi belváros új központjával és a megyeszékhely negyvenezer lakosú új negyedével, a lvov-kertvárossal ismerkedett, majd felkereste a mecseki ércbányászati vállalatot, s meghallgatta tóka jeno vezérigazgató és kovács istván párttitkár tájékoztatóját. ezután mohácsra utazott,

OK 1745

ahol borsos jános, a városi pártbizottság első titkára számolt be a politikai bizottság tagjának a pártbizottsági munkáról. havasi ferenc utja ezt követően az 1526-os mohácsi csata színhelyén létesített történelmi emlékparkba vezetett, ahol gábor péter, a városi tanács művelődési osztályának vezetője kalauzolta.

a látogatás utolsó színhelye a szajki béke termelőszövetkezet volt. itt husti mihály tsz-elnök és imre ferenc párttitkár adott tájékoztatót a közös gazdaság tevékenységéről, majd a központi bizottság titkára találkozott és eszmecsere folytatott a környező mezőgazdasági üzemek vezetőivel. /mti/

kász/bné/st/mz ie

16.18 190984 2385

--

sb0059 4 150 mtib1064

ankét a villamos hőtároló készülékek vezérléséről

1984. szeptember 19. - 120 ezer háztartásban irányítja már kvarcvezérlésű, pontos, megbízható kapcsolóra a villamos hőtároló készülékek - kályhák, boylerek - működését, s a jövőben évente újabb nyolcvanezer szerkezetet szerelnek majd fel, - jelentették be a magyar elektrotechnikai egyesület villamosenergia szakosztálya és székesfehérvári szervezete által szerdán székesfehérvárott megrendezett országos ankéton, ahol a résztvevő csaknem kétszáz villamosipari szakember a hőtároló készülékek vezérlésének fejlesztési lehetőségeit vitatta meg. mint elmondták, a kérdés azért fontos, mert az elmúlt évtizedben jelentősen megnőtt a háztartások villamosenergia fogyasztása, lényegesen több lett a korszerű, környezetkímélő villamos hőtárolókészülék. ez alaposan megnövelte az alacsony feszültségű villamoshálózatok terhelését, gyakoribbá váltak a teljesítményingadozások. az energiatakarékosság, valamint a lakosság megbízható energiaellátása azt követelte, hogy a csúcsidőszakokban mérsékeljék a teljesítményt, a háztartási igények nagyobbik részét ugynevezett „völgyidőszakokban,, elégítsék ki. ezt csak a hőtároló készülékek vezérlésének korszerűsítésével lehetett gyorsan, biztonságosan megvalósítani.

a kvarcvezérlésű kapcsolóórák felszerelését két éve kezdték meg, s a háztartásokban működő berendezések 15 százaléka már ilyen korszerű készülék. a jövőben nemcsak az új fogyasztókat látják el velük, hanem folyamatosan megkezdik a régi kapcsolóórák újjal való felváltását is. felszerelésük biztonságosabbá teszi a készülékek működését, s mérsékli az alacsony feszültségű villamoshálózat leterhelését.

OK 1745

bel

- 42 -

1984.09.19.

a korszerű vezérlésű módszerek bevezetésének eredményei már mutatkoznak, nőtt a villamosenergia-hálózat éjszakai leterhelése, egyenletesebb, jobb lett a villamosberendezések kihasználása. alkalmazásukkal jelentős költséget jelentő villamoshálózat bővítési beruházásokat is sikerült megtakarítani. /mti/

dáv/fné/az/mz ie

16.26 190984 2007

--

sb0060 4 160 mtib1065

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének elnökségi ülése

1984. szeptember 19. - a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének elnöksége szerdán oroszlányban ülésezett. az elnökség meghallgatta a hazafias népfront komárom megyei bizottságának tájékoztatóját arról, hogyan segíti a mozgalom a nemzetiségi anyanyelv és kultúra ápolását.

elmondták, hogy évről évre több gyerek tanul szlovácul a megyében. ebben a tanévben öt óvodában több mint négyszázan, öt általános iskolában pedig kilencszázan tanulják anyanyelvüket. van olyan óvoda, mint a tardosbányai, ahol a lakosság összetétele miatt három nyelven - magyarul, szlovácul és németül - tartják a foglalkozásokat. kesztölcön már második éve, vértesszőlősen pedig az idei tanévtől az általános iskola felső tagozatán is bevezették a nemzetiségi nyelvtanítást. az esztergomi tanítóképző főiskola mindhárom évfolyamán vannak szlovácul tanuló hallgatók, ezért hosszabb távon lesz elegendő tanító az iskolában.

az utóbbi években mind több társadalmi és családi ünnepséget tartanak szlovák nyelven. tardosbányán például már ötven esküvőt és több névadót tartottak szlovácul. szeretnék elérni, hogy minden nemzetiség lakta község tanácsán legyen olyan ügyintéző, aki beszél szlovácul.

bejelentették az ülésen, hogy a komárom megyében élő mintegy tízezer szlovák anyanyelvű lakos nemzetiségi kulturális emlékeinek megőrzésére és bemutatására önálló muzeumot létesítenek tatán a miklós-malomban. /mti/

til/vné/st/mz ie

16.28 190984 1517

OK 1745

--

bel

- 43 -

1984.09.19.

sb0061 4 180 mtib1066 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1984. szeptember 19. - teljes szélességében lezárják - anyagszállítás miatt - szeptember 20-21-én - reggel 6-tól délután 5 óráig - az v. kerületi henzlmann imre utcát.

autóbuszok helyettesítik szeptember 20-ról 21-re virradó éjjel 0.20-tól 3.15-ig az 50-es éjszakai villamosokat, a kispesti villanyteleptől a határ uti végállomásig. ugyancsak autóbuszok szállítják az utasokat 0.10-től 4.10-ig a 6-os éjszakai villamosok helyett a vonal teljes hosszában. /mti/

jk/bc/mz ie

16.34 190984 0516

--

sb0062 4 130 mtib1069

az mszmp külügyminisztériumi bizottságának ülése

1984. szeptember 19. - szerdán ülést tartott az mszmp külügyminisztériumi bizottsága. az ülésen részt vett és felszólalt szürös mátyás, az mszmp központi bizottságának titkára. a pártbizottság megtárgyalta és elfogadta a külügyminisztérium kommunistái előtt álló időszerű feladatokról szóló tájékoztatót, majd személyi kérdésekben döntött.

a pártbizottság somodi gyulát - érdemeinek elismerése mellett, más fontos pártmegbízatása miatt - felmentette első titkári funkciójából.

a testület a pártbizottság első titkárának varga istván nagykövetet választotta meg. /mti/

k/bc/mz olt

17.07 190984 0658

OK 1745

--

sb0063 4 150 mtib1070

ikarusokért ladák - nagyértékű magyar-szovjet üzletkötés

1984. szeptember 19. - szerdán nagyértékű szerződést írt alá budapesten tóth lászló pá, a mogürt vezérigazgatója és eduard lopatko, a szovjet avtoexport külkereskedelmi egyesülés vezérigazgató-helyettese. eszerint 1985-ben a magyar járműipar több mint 710 millió rubel értékben szállít termékeiből a szovjetunióba, míg onnan több mint 113 millió rubelért vásárolunk autóiipari gyártmányokat.

a magyar export legnagyobb tétele 7300 ikarus autóbusz, nagyjából egyforma arányban távolsági, városi és csuklós járművek. a szerződés alapján csaknem negyedmilliárd rubelért szállítunk jövőre autóbusz-pótalkatrészeket a szovjet piacra, továbbá a lada gépkocsi gyártási kooperáció keretében különféle részegységeket 30 millió rubelért és 1600 sebességváltó készletet is exportálunk az avtoexportnak. a magyar kivitelben szerepel 100 tajga típusu lakókocsi is.

a szovjet szállítások legnagyobb részét személygépkocsik alkotják, köztük 25 ezer lada gépkocsi, továbbá 1700 moszkvics és volga. a személygépkocsikon kívül csaknem 3800 haszonjárművet is rendeltünk a szovjet ipartól, izz márkájú kis áruszállító járműveket és uaz kis teherautókat, köztük zárt és nyitott kivitelűeket, mikrobuszokat, mentőkocsikat stb. a szovjet exporttételék között szerepelnek dizelmotoros kamaz teherkocsik, belaz és kraz típusu nehéz teherjárművek, valamint raf mikrobuszok. a részegység szállítások keretében 17 ezer mellő tengelyt, 1000 fékkamrát és 800 hidraulikus sebességváltót is kapunk a szovjet gyáraktól.

a magyar-szovjet gazdasági együttműködés egyik kiemelkedően fontos területe az autóiipar. hazánkban csaknem fél millió szovjet személygépkocsi járja az utakat, a szovjetunió köztársaságaiban pedig 90 ezer ikarus buszt üzemeltetnek. számos szovjet utazási iroda, így az intourist és a szovtransztivo mind belföldi, mind nemzetközi járatain szinte kizárólag ikarus autóbuszokat használ. négy hosszú távú szakosítási és kooperációs egyezmény alapján valósul meg az autóiipari árucseré forgalom 70 százaléka. közülük is a legjelentősebb együttműködés a lada személygépkocsi-gyártásban jött létre, 15 évvel ezelőtt. azóta a magyar ipar 4 millió gépkocsihoz szállított részegységeket, amelyekért 180 ezer járművet kapott. /mti/

sz/pá/sl/mz olt

17.13 190984 2316

JK 17⁵⁸

--

sb0064 4 150 mtib2002

szakmai programok a bnv-n /1. rész./

1984.szeptember 19. - szerdán a bnv-n folytatódttak a szakmai programok, az ipar és a kereskedelem tárgyalásai. több kiállító tájékoztatta az újságírókat eddigi tapasztalatairól.

az örs vezér téri szovjet bemutatóterembe meghívott ipari, kül- és belkereskedelmi vállalatok képviselőit alekszej szokolov, a szovjet mebelintorg külkereskedelmi egyesülés kiállításának igazgatója tájékoztatta a butorok egyre növekvő forgalmáról és választékának bővüléséről. elmondta: az utóbbi években jelentősen bővült a szovjet butorexport, az idén 15 országba szállítanak szekrényeket, ülőgarnitúrákat, és az elmúlt három évben tíz százalékkal nőtt a tíz szocialista és 15 tőkés országba eladott butorok mennyisége. a mebelintorg és az artex külkereskedelmi vállalat közötti kapcsolatok is egyre bővülnek. a szovjet fél több mint száz féle butort vásárol hazánktól, az idén mintegy 23 millió rubel értékben. ezt 1985-ben kétmillió rubellel kívánják növelni, amit nagymértékben segít a mostani őszi bnv. a szovjet kiállítók a fogyasztási cikkek szakvásárán főleg rusztikus stílusú garnitúrákkal, érdekes megoldású kőrisfaburkolatu szekrényekkel jelentkezők, és az eddigi tárgyalások alapján arra számítanak, hogy ezekből a tavalyinál többet rendel a magyar külkereskedelem.

a jugoszláv kiállítók a sajtó képviselőit és üzleti partnereiket a növekvő árucseréforogalomról, a kooperációról tájékoztatták. stipan orsics, a jugoszláv kiállítás igazgatója elmondta, hogy a két ország közötti árucseré értéke az idén eléri a 714 millió dollárt, s ennek mintegy 40 százaléka hosszútávú kooperáció alapján készült termék. a mostani bnv alkalmából egyebek között annak a kooperációnak a bővítéséről is tárgyalnak, amelynek alapján magyarország alkatrészeket szállít jugoszláv gépkocsikért. hogy milyen mértékben bővíthető a kooperáció, az főként azon mulik, hogy a magyar fél mennyi alkatrészt tud szállítani. az eddigi tárgyalások biztatóak - mondotta a kiállítás igazgatója. /folyt. köv./

őz-mg/tr/mz

17.24 190984 2049

JK 17⁵⁸

--

sb0065 4 150 mtib2003

szakmai programok a bnv-n/2. rész/

szerdán több sikeres üzletkötésre is sor került. a skála-coop a texcoop vállalat kötöttárúiból, pulóvereiből, kardigánjaiból adott el 20 ezer darabot az egyik angol butikhálózat képviselőjének. a divatcikkeket jövőre szállítják. a budapesti harisnyagyár francia üzletfelével kötött szerződést tízmillió forint értékű harisnya, zokni és harisnyanadrág jövő évi szállítására. szerdán kezdték meg tárgyalásaikat a hazai alapanyaggyártókkal is, hogy jövőre egyaránt kielégíthessék külföldi és belföldi megrendelők igényeit. mint elmondták, kilenc országgal állnak üzleti kapcsolatban, de itthon értékesítési gondjaik vannak. ez azért meglepő, mert 56 mintaboltjukban ugyan széles a választék, nagyon sok üzletben, áruházban azonban sokszor hiába keresik a vásárlók a harisnyagyár termékeit, mert a vállalatok nem rendelnek megfelelő mennyiséget és választékot.

a graboplast csehszlovák partnerekkel tárgyal: jövőre 300 ezer rubel értékű különféle műbort és padlókárpitot szállítanak a szomszédos országba.

sok külföldi cég érdeklődik a fabulon készítményei iránt. a szerdán aláírt szerződések alapján lengyelországba jövőre 350 ezer, csehszlovákiába 300 ezer rubel értékű fabulon-terméket szállítanak. norvégiából a vásári tárgyalások alapján az év végén várják az első megrendeléseket. görög partnerük a richtofit-termékek iránt érdeklődik, várhatóan a jövő év elejére érnek szerződéskötéssé a tárgyalások. a cég ausztrál partnerének tetszését a luxus-kozmetikumok, a fabulissimo krémek és testápolók nyerték meg, rendelés a jövő év elején várható.

különösen a hazai közönség körében arattak sikert a videoton és az orion újdonságai. a székesfehérvári cég képviselői elmondták, hogy a vásárdíjas, hordozható színes televízióból még karácsony előtt körülbelül kétezer kerül az üzletekbe. jövőre nyolcezer gyártanak a készülékből. a nagy képernyős, teletext vételére is alkalmas típusból, még az idén 12 ezret szállítanak a belkereskedelemnek. az orion gyár képviselői elmondták, hogy ötvenezer színes és 45 ezer fekete-fehér televízió-készüléket biztosítanak a hazai vásárlóknak. a színes tévé azonban feltehetően nem lesz elegendő.

budapesti és vidéki kereskedelmi partnereit tájékoztatta a vásáron is bemutatott újdonságairól a békés megyei zöldért vállalat. számos új termékkel jelentkeztek, köztük zsírszegény felvágottakkal, amelyeknek energiatartalma fele a hagyományos termékekének. a kereskedelmi vállalatok képviselőinek tetszését megnyerték az újdonságok, amelyekből a vállalat igény szerinti mennyiség szállítását igéri. /folyt. köv./ mg-öz/gg/sl/mz olt

17.37 190984 2631

JK 1855

--

sb0066 4 150 mtib2004

szakmai programok a bnv-n /3. rész/

sajtótájékoztatót tartottak az állami biztosító képviselői. az egy évvel ezelőtt megkötött magyar-amerikai biztosítási megállapodás tapasztalatairól szólva elmondták, hogy az american international companies, az egész világot behálózó szervezettel rendelkező biztosítási intézet egy év alatt 36 millió forintnak megfelelő dollár kártérítést fizetett az itthon kötött betegségbiztosítás alapján 1.200, turistauton levő, vagy külföldön munkát vállaló magyar állampolgárnak. a biztosító szakemberei úgy látják, hogy a külföldre utazók nem kellően tájékozottak a biztosítási lehetőségekről, ezért tanácsadó iroda létrehozását tervezik. annál is inkább, mert a tapasztalatok szerint többen külföldi biztosító társaságoknál kötik meg a biztosítást, az itthoninál kedvezőtlenebb feltételek mellett.

délután a vásárváros k-pavilonjának konferenciatermében kiosztották a szövetkezeti ipar legszínvonalasabbnak ítélt termékeire az okisz díjait. rév lajos, az okisz elnöke hangsúlyozta, hogy a 23 milliárd forint termelési értéket előállító 220 szövetkezet bemutatója - bár nem ad teljes képet a magyar szövetkezeti iparról - bizonyítja a fejlődést. a kiállítás igazolja, hogy a szövetkezetek termékei kiállják az összehasonlítást a fogyasztási cikkek seregszemléjének nemzetközi fórumán. mintegy háromezer termékből választotta ki az okisz árutermelő bizottsága azt a kilencvenkilencet, amelyet kiemelkedőnek tart. negyvenöt termékre plakettet adtak át a gyártóknak, ötvennégyet okisz elismerő oklevéllel jutalmaztak. a díjazott termékek közül 28-ról állapították meg, hogy az eddig külföldről behozott cikkek minőségben megfelelő hazai helyettesítői lehetnek.

szerda estig a vásárt több mint 350 ezren látogatták meg. a szakmai napok csütörtökön délután 2-kor véget érnek, ettől kezdve vasárnap estig a közönségé a vásár. /mti/

mg-öz/gg/sl/mz olt

17.40 190984 1904

JK 1855

--

sb0067 4 130 mtib2005

csecsemőgyilkosság

1984. szeptember 19. - a rendőrség szeptember 10-én a képujságban és az esti hírlapban a lakosság segítségét kérte egy újszülött sérelmére elkövetett emberölés tettesének felderítéséhez. az állampolgári bejelentések alapján a budapesti rendőr-főkapitányság bűnüldözési osztálya eljárást indított, és őrizetbe vette szita ferencné 33 éves varrónő, budapesti lakost, aki a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható. /mti/

gg/bc/mz olt

17.43 190984 0479

--

sb0068 1 150 mtib2006

befejeződött a nemzetközi szakszervezeti tanácskozás /1. rész/

1984. szeptember 19. - szerdán budapestben befejeződött az ujitók és feltalálók mozgalmának kérdéseivel foglalkozó kétnapos nemzetközi szakszervezeti tanácskozás, melyen nyolc szocialista ország szakszervezeti központjainak képviselői vettek részt.

a magyar delegáció képviselői kedden, a tanácskozás első napján szólaltak fel.

a rendezvény második napján a külföldi delegációk tagjai ismertették, hogy országaikban a szakszervezetek az állami szervekkel együttműködve miképpen segítik az alkotó emberi munka kibontakozását.

bulgáriában a szakszervezetek elsősorban az eddignél jobb minőségű termékek fejlesztésére ösztönzik az ujitókat, feltalálókat. védnöki rendszert is szerveztek, amelynek keretében az idősebb, tapasztaltabb kollegák megosztják ismereteiket a fiatalabb szakemberekkel.

az ndk-ban terovszerűbbé igyekeznek tenni az ujitók munkáját. a jövőben a terovviták során az ujitási feladatokat is megtárgyalják. egyéb intézkedésekkel is - mint például az új szabadalmi törvény bevezetése - serkentik a dolgozók alkotókedvét.

JK 18⁵⁵

Lengyelországban beváltak az ujitó és feltaláló klubok. az ujitókat a szakszervezetek arra ösztönzik, hogy figyelmüket főként olyan műszaki és technológiai megoldások kidolgozására fordítsák, melyek közvetlenül segítik társadalmi célkitűzéseik megvalósítását.

mongóliában az elmúlt öt évben több mint háromszorosára nőtt a műszaki fejlesztésekkel foglalkozó dolgozók tábora, a termelésben is hasznosított javaslatok száma pedig ennél is nagyobb mértékben emelkedett. a mongol szakszervezetek komplex programok keretében támogatják az alkotó dolgozókat.

csehszlovákiában a komplex brigádok létrehozását támogatják a szakszervezetek, amelyben együtt dolgozik a munkás, a technikus és a mérnök. ebbe a munkába a tudósok is bekapcsolódnak. a közös tevékenységtől a tudományos eredmények gyors gyakorlati alkalmazását várják.

romániában is fontos szerepet töltenek be a szakszervezetek a tudományos mozgalmak felkarolásában. elősegítik, hogy a mérnökök és technikusok bizottsága évenként tervezetet dolgozzon ki a legfontosabb megoldásra váró feladatokról a munkásoknak, műszakiaknak. /folyt. köv./

be/sl/mz
17.50 190984 2264

--

sb0069 1 150 mtib2007

befejeződött a nemzetközi szakszervezeti tanácskozás /2. rész/

a szovjet állami és társadalmi szervek főként a munkaerővel, az anyaggal és az energiával való takarékos műszaki megoldások, eljárások kidolgozására serkentik a munkahelyi kollektívákat, az ujitókat, és a feltalálókat. a szovjet munkások és műszaki szakemberek az eddignél is gyorsabb technikai fejlődés érdekében szoros kapcsolatokat építenek ki más szocialista országok dolgozó kollektíváival, s bekapcsolódtak a nemzetközi munkaverseny-mozgalomba is.

a nemzetközi tanácskozás résztvevői végezetül emlékeztető okmányt fogadtak el, amelyben felhívják a szakszervezeteket, hogy szorgalmazzák a nemzeti ujitómozgalmak eddignél is szorosabb együttműködését, s kapcsolódását a nemzetközi munkaverseny-mozgalomhoz. /mti/

be/sl/mz olt

17.53 190984 0821

JK 18⁵⁵

--

sb0070 4 160 mtib2008

francia festőművész tárlata szolnokon

1984. szeptember 19. - serge delaveau francia festőművész kiállítása nyílt meg szerdán a szolnoki művésztelep vendégműtermében. a párizsban élő alkotó immár ötödik alkalommal tért vissza szolnokra; ezúttal két hónapig a városi tanács vendégeként dolgozott a művésztelepen. a tárlaton harminchat olajfestménye és pasztellje látható. a képek többségén a tiszai és zagyva-menti táj természeti szépségeit örökítette meg a festő.

a kiállítás szeptember 30-ig tekinthető meg. /mti/

laz/kné/az/mz olt

17.58 190984 0555

--

sb0071 4 160 mtib2009

film-díjak figueira da foz-ból

1984. szeptember 19. - magyar siker született a xiii. nemzetközi filmfesztiválon a portugáliai figueira da fozban. a szeptember 6-16 között megrendezett eseményen xantus jános „eszkimóasszony fázik,, című versenyfilmje a zsüri oklevelét, valamint a ficc /nemzetközi filmklubok szövetsége/ megosztott díját nyerte el.

a gyermekfilm-szekcióban sólyom andrás „szegény dzsoni és árni,, című alkotása első díjat kapott. /mti/

lg/bc/mz olt

18.00 190984 0493

OK 19-

--

sb0072 4 130 mtib2010

taraba jános bucsulátogatásai

1984. szeptember 19. - kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczy pál, az elnöki tanács elnöke, sarlós istván, a minisztertanács elnökhelyettese és apró Antal, az országgyűlés elnöke, fogadta taraba jánost, hazánkban a koreai népi demokratikus köztársaságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére. /mti/

tr/bc/mz olt

18.02 190984 0470

--

sb0073 4 150 mtib2011

magyar gyula emlékülés

1984. szeptember 19. - magyar gyula egyetemi tanár, kertészeti növénynevelő szünetelésének 100. évfordulója alkalmából szerdán emlékülést tartottak a kertészeti egyetemen. a tanácskozáson kozma pál akadémikus, az egyetem tanára méltatta a neves előd munkásságát. kiemelte, hogy magyar gyula tevékenységéhez egész sor zöldség-gyümölcs kinemesítése fűződik, új, nagyobb hozamokat adó, a betegségekkel szemben ellenálló paprika-, paradicsom-, sárgadinnye-, alma-, mandula- és meggyfajtát állított elő, amelyekkel megteremtette a nagyüzemi kertészeti művelés alapjait. egyes általa kinemesített növények, mint például a hajduhadházi fejeskáposzta ma is nemzetközileg elismerten a legértékesebb fajták közé tartozik.

az emlékülés alkalmából az egyetem arborétumában felavatták magyar gyula mellszobrát, amely paál istván szobrászművész alkotása. /mti/

kg/tr/sl/mz olt

18.04 190984 0911

OK 19-

--

sb0074 4 150 mtib2012

osztrák cégek divatbemutatója

1984. szeptember 19. - szerdán a duna intercontinental szállóban három osztrák konfekcióipari cég bemutatta tavaszi-nyári kollekcióját magyar kereskedelmi szakembereknek és szakmabelieknek. a macho cég kötöttárúkat, szoknyákat, bluzokat, a collection főként ruhákat, a kobleder cég pedig különleges kötött modelleket hozott a bemutatóra. a három cég elsősorban azoknak a vállalatoknak, szövetkezeteknek ajánlja termékeit, melyek választékuk bővítésére szívesen vásárolnának kisebb szériákat, s cserébe különböző kiegészítőket, cipőket, táskákat kínálnak. az osztrák konfekcióipari cégek arra számítanak, hogy a divatbemutatót követő üzleti tárgyalásokon sikerül megállapodást kötniük a magyar partnerekkel.
/mti/

bi/pá/sl/mz olt

18.05 190984 0777

--

sb0075 4 130 mtib2013

tűz a hűtőgépgyárban

1984. szeptember 19. - jászberényben a hűtőgépgyár festő- és forgácsoló üzemében szeptember 18-án 12 óra 20 perckor tűz keletkezett és az üzemszáz a benne elhelyezett gépekkel, berendezésekkel együtt leégett. az anyagi kár mintegy kétmillió forint. a tűz feltételezett oka: a szabálytalanul végzett hegesztésnél kipattanó szikra a gyúlékony anyagokat lánggra lobbantotta. /mti/

gg/bc/mz olt

18.06 190984 0428

OK 19-

--

✓ Személyi sérülés nem történt. A tűz keletkezésének körülményeit a tűzoltóság vizsgálja.

sb0076 4 160 mtib2015

munkajog és társadalombiztosítás - nemzetközi tudományos tanácskozás szegeden

1984. szeptember 19. - a genfi székhellyel működő nemzetközi munkajogi és társadalombiztosítási társaság első európai regionális kongresszusa szerdán kezdődött meg szegeden a városi ifjusági ház nagytermében. a háromnapos tanácskozáson több mint 40 ország mintegy ötszáz jogtudósa vesz részt. őket köszöntve markója imre igazságügyminiszter adott tájékoztatót a magyar joggyakorlat történetéről, hangsúlyozottan kitérve a dolgozók érdekeit védő munkajogi és társadalombiztosítási rendszerünkről.

a tanácskozás résztvevőit ezután antonio cesarin^o, a nemzetközi munkajogi és társadalombiztosítási jogi társaság elnöke üdvözölte. a továbbiakban két referátum hangzott el, roger blanpain belgiumi egyetemi tanár, az összehasonlító munkajog módszertani kérdéseiről, pierre rodiere franciaországi egyetemi tanár pedig a jogösszeültetések a munkajogban címmel tartott előadást. e témáról délután két munkacsoportban kezdődött vita.

a tanácskozáson szó lesz a vendégmunkások helyzetéről, az egyre szélesebb körű gazdasági kapcsolatokról adódó munkajogi kérdésekről, az áruszállításokkal, a kooperációkkal kapcsolatos jogi vitákról.

a kongresszus harmadik fő témaköréről, az időskorúak helyzetéről, nyugdíj-kérdésekről pénteken frithjof kunz ndk-beli egyetemi tanár tart előadást. /mti/

dén/f/az/mz olt

18.23 190984 1412

OK 19 25

--

sb0077 4 170 mtib2016

vasuti baleset balassagyarmaton - személyvonatba ütközött a dizelmotordony

1984. szeptember 19. - vasuti baleset történt szerdán balassagyarmaton. a balassagyarmat- ipolytarnóc között közlekedő személyvonat délután fél négy órakor még a város belterületén, de már a nyílt pályán műszaki hiba miatt leállt. a veszteglő szerelvénybe az állomásról a segítségül küldött dizelmotordony belerohant. az összeütközés következtében harmincan megsérültek, közülük ketten súlyosan. a sérülteket a balassagyarmati kórházba szállították; huszonhármukat megfelelő orvosi ellátás után hazaengedtek.

az anyagi kár jelentős. tekintve, hogy a pálya nem rongálódott meg, a közlekedésben lényeges fennakadás nem történt.

a rendőrség, a más szakértőinek bevonásával vizsgálatot indított az ütközés okainak kiderítésére és a felelősség megállapítására. /mti/

csiz//az/vé olt

18.44 190984 0878

--

sb0078 4 130 mtib2018

várkonyi péter dániába utazott

1984. szeptember 19. - várkonyi péter külügyminiszter uffe ellemann-jensen dán külügyminiszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra dániába utazott.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent jörgen gulev tanácsos, a dán királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

kf/gg/mz olt

18.50 190984 0365

--

sb0079 4 180 mtib2019 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1984. szeptember 19.- a meteorológiai intézet jelentése szerint:

kellemes, enyhe idő

várható időjárás az ország területén csütörtökön estig :

eleinte változóan felhős lesz az ég, majd a nyugati és déli országrészben már tartósabb felhősödés valószínű. a délutáni óráktól délen és nyugaton eső is lehet. a déli szél megélénkül. az évszakhoz képest enyhe idő várható. a délutáni hőmérséklet 21 és 26 fok között alakul. /mti/

vé olt

18.52 190984 0566

--

sb0080 4 160 mtib2020 /felhasználható: 19.30 órától!/
a szófiai 199 színház vendégjátéka

1984. szeptember 19. - a bolgár kultúra napjai alkalmából hazánkban vendégszerepelő szófiai 199 színház szerdán a vidám színpad kisszínpadán mutatta be valeri petrov szerelmem, színház című művét.

a színház onnan kapta nevét, hogy létrejöttekor egy 199 nézőt befogadó teremben kapott helyet, nevét így ismerte meg a közönség, ezért később sem változtattak rajta. nincs állandó színésztársulata és rendezőgárdája, előadásaihoz a legjobb művészeket és alkotókat igyekszik megnyerni. elsősorban olyan kortárs bolgár és külföldi kamaradarabokat játszik, amelyek a ma emberével, problémáival foglalkoznak.

valeri petrov a bolgár irodalom legismertebb, legnépszerűbb költői közé tartozik, és sikeres filmíró is. ha a rózsák tánca kelnek című alkotását debrecenben is bemutatták. szerelmem, színház című művének két főszerepét szlavka szlavovanak és tanya maszalitinovanak írta. a vígjátékban a két középkori színész nő

JK 1930

probáról jövet öltözőjében beszélgetni kezd: szerzőkről, rendezőkről, természetesen a kollégákról is.

az előadás zenéjét mircso szlivenszki szerezte, a diszletet sztefan szavov érdemes művész tervezte, a rendező mladen kiszelov érdemes művész. /mti/

t cs/bc/mz olt

18.53 190984 1249

--

sb0081 4 180 mtib2028

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1984. szeptember 19. -

sb0001 levelek, táviratok a béke ...
 sb0002 nemzetközi konferencia az ...
 sb0003 műszaki fejlesztési pénzügyi ...
 sb0004 gamma-kavarcok
 sb0005 decembertől: holstein-sör ...
 sb0006 előkészületek az őszi ...
 sb0007 gyorsított rizsaratásra készül ...
 sb0008 vetőmag-feldolgozás
 sb0009 gyümölcsfacsemete
 sb0010 virágzik a kikerics
 sb0011 a csehszlovák kultúra ... /1. rész/
 sb0012 a csehszlovák kultúra ... /2. rész/
 sb0013 koszó bácsi milliói - új ...
 sb0014 órásműhely muzeumban
 sb0015 körösközi utkalauz
 sb0016 zuglói és rákosmenti ...
 sb0017 népművészeti ősz baranyában
 sb0018 szüreti felkészülés
 sb0019 bronzkori leletek
 sb0020 a szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0021 bábolnai napok
 sb0022 svéd pártküldöttség látogatása
 sb0023 észti delegáció látogatása
 sb0024 tv-Lottó nyeremények
 sb0025 halálos balesetek
 sb0026 mátraaljai sasza
 sb0027 bnv-programok
 sb0028 nagyjavítás visontán
 sb0029 új gyógyszerár

sb0030 aranyérmes agancs
 sb0031 zala megyei közművelődés
 sb0032 muosz-küldöttség utazott ...
 sb0033 vállalkozó kutatóintézetek /1. rész/
 sb0034 kádorjános - nguyen lung
 sb0035 kőrösi csoma szimpózium
 sb0036 vállalkozó kutatóintézetek /2. rész/
 sb0037 lengyel testvérmegyei ...
 sb0038 kocsza ilona kitüntetése
 sb0039 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0040 telefontolvajok
 /folyt. köv./ -vi/mz
 20.51 190984 1371

--

sb0082 4 180 mtib2029

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 gyermekkönyvtárosok ...
 sb0042 vízhiány komlón
 sb0043 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0044 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0045 a környező országok időjárása
 sb0046 szingapuri üzletemberek
 sb0047 távbeszélő-központ alapító ...
 sb0048 fészek áruház kecskeméten
 sb0049 növényvédelmi előrejelzés
 sb0050 bajtársi találkozó
 sb0051 varga imre kiállítása
 sb0052 kitüntetés /hevesi jános/
 sb0053 nicaraguai szolidaritási
 sb0054 évadnyitó társulati ülés /1. rész/
 sb0055 évadnyitó társulati ülés /2. rész/
 sb0056 évadnyitó társulati ülés /3. rész/
 sb0057 pótlás!
 sb0058 tv-Lottó nyeremények
 sb0059 havasi ferenc baranya megyében
 sb0060 ankét a villamos hőtároló ...
 sb0061 a magyarországi szlovákok ...
 sb0062 a fővinform jelenti
 sb0063 az mszmp külügyminisztériumi ...
 sb0064 ikarusokért ladák - nagyértékű ...
 sb0065 szakmai programok a bnv-n /1. rész/
 sb0066 szakmai programok a bnv-n /2. rész/
 sb0067 szakmai programok a bnv-n /3. rész/
 sb0068 csecsemőgyilkosság

sb0069 befejeződött a nemzetközi ... /1. rész/
 sb0070 befejeződött a nemzetközi ... /2. rész/
 sb0071 francia festőművész tárlata
 sb0072 film-díjak figueira da foz-ból
 sb0073 taraba jános bucsulátogatásai
 sb0074 magyar gyula emlékülés
 sb0075 osztrák cégek divatbemutatója
 sb0076 tűz a hűtőgépgyárban
 sb0077 munkajog és ...
 sb0078 vasuti baleset balassagyarmaton
 sb0079 várkonyi péter dániába utazott
 sb0080 időjárásjelentés
 /folyt. köv./ mz
 20.52 190984 1460

--

sb0083 4 180 mtib2030

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 a szófiai 199 színház ...
 sb0082 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0083 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0084 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztette: sebestyén tiber
 izsák erika
 oltványi ottó
 - v é g e -

/mti/ mz olt
 20.52 190984 0463

--

60.0081

Belföldi hírek

budapest, 1984. szeptember 20.

bel

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

14.500 lakás épült 8 hónap alatt - bővülő kínálat ajtókból és ablakokból /1. rész/

1984. szeptember 20. - az építőipari vállalatok és szövetkezetek termelése összességében - az évm gyorsjelentése szerint - az év első nyolc hónapjában a tervezettnél valamivel kisebb mértékben, 6,6 százalékkal mérséklődött a múlt év azonos időszakához képest. a kivitelező évm vállalatok többségénél csökkent, de egynegyedénél növekedett a termelés. a lakásátadások üteme lassabb az előző évinél. a minisztériumi és a tanácsi vállalatok, valamint a szövetkezetek augusztus végéig 14.500 új otthont adtak át, az ideai előirányzatnak alig 40 százalékát, s így több mint huszezer lakás befejezése az év utolsó négy hónapjára marad.

augusztusban a vállalati beruházások körében élénkült az építési piac. a kivitelező építőipar kapacitását tavaly ilyenkor 7 és fél hónapra, az idén augusztusban pedig 8 és fél hónapra kötötték le szerződésekre a megrendelők. a kereslet-kinálat javulását, a rugalmasabb vállalkozást jelzi, hogy az elutasított megbízások aránya az egy évvel korábbinak egyötödére apadt. eredményesebbek a versenytárgyalások is. a beruházók az év elejétől 600 nyilvános versenytárgyalást hirdettek, s ennek csaknem 60 százaléka fejeződött be, míg tavaly csak 23 százalék zárult az építési szerződés megkötésével.

az építőanyag- és szerkezetgyártó ipar ebben a nyolc hónapban több mint két százalékkal növelte termelését, s ezen belül az átlagosnál jobban bővítette a saját ház építőknél szükséges keresett